Cena numeru 15 groszy

Dziś 20 stron. Specjalny dodatek „Republika Dzieci"

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

ILUSTROWANA

REPUBLIKA

Rok XI | ŁÓDŹ, ŚRODA, 26 WRZEŚNIA 1934 ROKU. | CENA NUMERU 15 GROSZY. | Nr. 265

Porozumienie Niemiec z Rosją?

Hitler przeprowadzi reorganizację swego rządu.—Ministrem wojny zostanie gen. Fritsch, który jest zwolennikiem pogodzenia się z Sowietami

Niemcy chcą sobie zabezpieczyć tyły wrazie wojny z Francją

Londyn, 25 września.

(Tel.wł.) „**Manchester Guardian**" w korespondencji z Berlina przewiduje w najbliższych dniach

GŁĘBOKĄ REORGANIZACJĘ RZĄDU NIEMIECKIEGO,

przyczem najsensacyjniejszą zmianą jest dymisja ministra gen. **Blomberga,** na miejsce którego ma wejść do gabinetu **gen. Fritsch.**

Gen. Fritsch i reprezentowane przez niego grono generałów Reichswehry stawia na pierwszym planie państwowym Niemiec **konieczność porozumienia się z Rosją.** Zdaniem gen. Fritscha, prędzej czy później **Niemcy znajdą się w obliczu wojny z Francją i**

TYLKO SOJUSZ ROSYJSKI MOŻE IM ZAPEWNIĆ TYŁY (?).

W dziedzinie polityki wewnętrznej gen. Fritsch jest zwolennikiem **dyktatury, jednakże z pewną domieszką liberalizmu.** W szczególności chciałby on **odbudowy dawnych związków zawodowych, gdyż uważa, że prowadzenie wojny bez zorganizowanej klasy robotniczej jest w dzisiejszych warunkach niemożliwością.** Pod tym względem gen. Fritsch podobny jest w poglądach do zamordowanego gen. Schleichera.

⁂

Berlin, 25 września. (PAT).

Nakręcony na zlecenie kanclerza Hitlera wielki film dźwiękowy, przedstawiający przebieg ostatniego kongresu narodowo - socjalistycznego w Norymberdze otrzymał tytuł „Triumf woli". **Autorem tytułu jest kanclerz. Premjera, odbędzie się w grudniu r. b. Ogółem zużyto na nakręcenie zdjęć 100 tys. metrów taśmy.**

Kanclerz Hitler zastrzegł sobie osobistą decyzję przy wyborze i układzie poszczególnych fragmentów.

Strejk górników angielskich

wybuchnie w najbliższy poniedziałek.— Robotnicy odrzucili propozycje właścicieli kopalń

Londyn, 25 września.

(PAT) Prowadzone w Cardiffie od dwuch dni rokowania pomiędzy właścicielami kopalń a górnikami Południowej Walji **zakończyły się dziś popołudniu całkowitem niepowodzeniem.** Właściciele kopalń wysunęli propozycję oddania sporu sądowi arbitrażowemu, złożonemu z trzech ludzi, zamianowanych przez ministra górnictwa, ale nie posiadających żadnej znajomości przemysłu węglowego ani w zakresie spraw interesujących pracodawców, ani też w zakresie spraw interesujących górników. **Tę dziwną propozycję oddania decyzji w sprawie płac górniczych w ręce 3-ch ludzi nieposiadających żadnego związku ze spraw. przemysłu węglowego, ani nawet znajomości tych spraw górnicy stanowczo odrzucili.** Porozumienia wobec tego nie osiągnięto i groźba strajku znowu wzrasta. W kołach ministerstw górnictwa propozycja właścicieli kopalń również wywołała przykre zdziwienie, albowiem dziwną byłaby rola ministra górnictwa, powołującego do życia sąd rozjemczy złożony z osób, nie posiadających żadnych znajomości sprawy z chwilą, gdy istnieje powołany do życia przez rząd na podstawie ustawy węglowej z r. 1930 specjalny państwowy urząd przemysłowy, mający rozstrzygnąć podobne zatargi. **Min. górnictwa Brown postanowił coprawda uczynić ostatni wysiłek w kierunku pogodzenia stron i zaprosił na czwartek delegację właścicieli kopalń oraz delegację górników na specjalną rozmowe, którą przeprowadzi z każdą delegacją oddzielnie.** Będzie to ostatnia próba interwencji rządu. O ile ona zawiedzie, to wybuch strajku w poniedziałek 1 października wydaje się nieunikniony.

Federacja górnicza Południowej Walji podjęła dziś odrazu przygotowania techniczne do ewentualnego strajku. O ile czwartkowa interwencja ministra górnictwa nie odniesie skutku, to w **piątek zapewne na poszczególnych kopalniach odbędą się zebrania załogowe dla potwierdzenia uchwały strajku. Ilość górników, zatrudnionych w kopalniach Południowej Walji wynosi 140 tysięcy.**

Aresztowanie 42 osób w Warszawie,

które należały do rozwiązanego Obozu Narod.-Radykalnego

Warszawa, 26 września.

(B) Nocy dzisiejszej, warszawskie władze bezpieczeństwa po kilkutygodniowych obserwacjach, rewizjach i aresztowaniach, wykryły główny skład kolportażu nielegalnego pisma „Nowa Sztafeta", wydawanego przez pozostających jeszcze na wolności członków rozwiązanego przez władze obozu narodowo-radykalnego.

W czasie nocy dzisiejszej, warszawska policja polityczna skonfiskowała ponad 8000 egzemplarzy przygotowanego do kolportażu nr. 6 „Nowej Sztafety".— Podczas rewizyj, odbytych w kilku lokalach warszawskich, znaleziono wiele materjału obciążającego, a m.in. spisy członków obozu narodowo-radykalnego wzgl. jego części, mianującej się obecnie obozem rewolucji narodowej.

Ogółem, w ciągu nocy ubiegłej przeprowadzono na terenie Warszawy rewizji w 35-ciu mieszkaniach prywatnych i **aresztowano 42 osoby.** Wśród aresztowanych znajdują się m. in. dwaj wydawcy „Nowej Sztafety", a mianowicie: student Wacław Wiśniewski (Piękna 58) i uczeń szkoły średniej, Stanisław Siennicki.

Wszyscy aresztowani przewiezieni zostali do urzędu śledczego i oddani do dyspozycji sędziego śledczego do spraw politycznych.

Jak się dowiadujemy ze strony władz policyjnych, dalsze rewizje i aresztowania jeszcze trwają.

M. in. funkcjonarjusze policji politycznej przeprowadzili kilkugodzinną rewizję w lokalu znanej organizacji gimnastyczno-sportowej „Sokół" oraz w mieszkaniu prezesa jednej z warszawskich grup tej organizacji.

Zgon Percy Rockefellera

Nowy Jork, 25 września.

(PAT) **W dniu dzisiejszym po dokonaniu operacji chirurgicznej brzucha, zmarł tutaj Percy Rockefeller, dyrektor „National City Bank of New York" i bratanek Johna Rockefellera. Zmarły był jednym z najbogatszych ludzi w Stanach Zjednoczonych.**

Odkrycie sztucznego radu

nie będzie miało jeszcze znaczenia praktycznego

Paryż, 25 września.

(PAT) „Paris-Soir" ogłasza wywiad z córką niedawno zmarłej uczonej Marji Curie-Skłodowskiej p. Ireną Jolliot na temat dokonanego przez nią odkrycia. Pani Jolliot potwierdziła, że wraz z mężem zaproszona jest do Londynu na międzynarodowy kongres fizyczny. **Ostatnie jej odkrycie polega nie na znalezieniu formuły sztucznego radu, lecz na możliwości otrzymania z elementów nieradoaktywnych ciałek posiadających aktywność radową.**

Pani Jolliot zaznacza, że odkrycie jej niema jeszcze obecnie znaczenia praktycznego.

Bankructwo Niemiec

Napisał **J. W.**

—::—

Obejmując władzę, narodowy socjalizm ogłosił, jako cel swych haseł **„wydźwignięcie państwa z upadku,** w jakim je pogrążyły rządy partyj liberalno - judeo - marksowskich". W dziedzinie społeczno - gospodarczej oznaczało to postulat przezwyciężenia kryzysu i przywrócenia życiu gospodarczemu takiej intensywności, by stało się możliwe stworzenie normalnej egzystencji dla ludności, która w 2/3 jest ludnością miejską i przemysłową, całkowicie uzależnioną w swej sytuacji materjalnej od zmiennej gry konjunktur ekonomicznych.

Istnienie problematu ekonomicznego z jego nierozwiązalnemi trudnościami zadecydowało o nieprawdopodobnem zwycięstwie narodowego socjalizmu. **Hitler ujarzmił swój naród,** gdyż zdołał mu zaszczepić przekonanie, że jedynie program narodowego socjalizmu i bezwzględność jego przywódców mogą doprowadzić do **odrodzenia gospodarstwa niemieckiego.**

Dziś, po dwuletnich bezmała rządach hitleryzmu okazuje się już w całej pełni **złudność i chimeryczność tych obietnic.** Ujmując rzecz bezstronnie, wystrzegając się przesady w jakimkolwiek kierunku, można, bez obawy o nadużycie słowa, eksperyment hitlerowski określić jako — **bankructwo na całej linji.**

Nie zmienią tej oceny optymistyczne oświadczenia Hitlera, tak gęsto rozsiane w jego mowach ostatnich. Kanclerz Rzeszy może jeszcze sugerować masy iluzorycznemi perspektywami **przyszłego szczęścia** narodu niemieckiego, może w nich rozpętywać megalomanję szał nacjonalistyczny. Ale kiedy oświadcza — jak to uczynił w Norymberdze — że Niemcy znajdowały się w pełni dekadencji ekonomicznej i politycznej w momencie obejmowania przez hitlerowców władzy i że w ciągu dwudziestu miesięcy „poprawa sytuacji we wszystkich dziedzinach życia niemieckiego stała się faktem, niepodlegającym wątpliwości" — to nawet jego najbardziej fanatyczni zwolennicy nie znajdą na to innej odpowiedzi, jak **wzruszenie ramionami.**

W każdym bowiem momencie rządów „liberalno - judeo - marksowskich" kryzys ekonomiczny nie srożył się z taką gwałtownością, sytuacja finansowa nie kształtowała się tak katastrofalnie, jak u kresu drugiego roku rządów narodowo - socjalistycznych. **I nie zmienią tego statystyki oficjalne,** odbijające raczej tendencje propagandy hitlerowskiej, aniżeli objektywne stosunki, panujące w gospodarstwie niemieckim. Istnieją **fakty, których nic przekreślić nie zdoła.**

Zapasy złota w Banku Rzeszy stały się **wspomnieniem.** Wielomiljardowy obieg pieniędzy ma za jedyne pokrycie t. zw. **wartości moralne.** Tradycyjnie aktywny bilans handlowy Niemiec wykazuje od początku roku **nieustanne deficyty** a wobec niedawnych oświadczeń d-ra Schachta, co do przydziału dewiz na zakup surowców i wobec szybkiego wyczerpywania się zapasów surowcowych, dawniej poczynionych — dalsze perspektywy handlu zagranicznego przedstawiają się **wręcz katastrofalnie.**

Niemcy idą zdecydowanie w kierunku „**autarkji" ekonomicznej,** która dla tego kraju, wyobrażającego organizację przemysłową, wielokrotnie

przewyższającą zakres możliwości konsumcyjnych własnego rynku wewnętrznego, kraju, zorganizowanego dla eksportu, kraju, dla którego posiadanie zagranicznych rynków zbytu jest kwestją życia i śmierci — stanowi **koncepcję zupełnie samobójczą.**

A jednak Hitler w swej ostatniej mowie przedstawił autarkję, jako **świadomy cel swej polityki ekonomicznej** — i cały wysiłek gospodarczy Niemiec idzie obecnie w kierunku realizacji tego celu.

W dążeniu do samowystarczalności surowcowej, Niemcy rozbudowują — nie bacząc na żadne koszty, eliminując całkowicie zagadnienie kalkulacji przemysłowej — **olbrzymią produkcję „ersatzów" surowcowych.** Bawełna i juta, nafta i miedź, kauczuk i nikiel — mają być otrzymane na drodze syntetycznej wyłącznie z produktów krajowych.

W wywiadzie, udzielonym niedawno współpracownikowi „Daily Mail" podkreślił Hitler „Technika niemiecka potrafi zapewnić krajowi niezależność, jeżeli chodzi o surowce. **Świat może się śmiać z naszych oświadczeń, że osiągniemy samowystarczalność w zakresie bawełny, wełny i innych podstawowych surowców. Za dwa lata okaże się, jakie rezultaty zostały osiągnięte".**

Świat istotnie ma powody do wesołości z wysiłków autarkicznych Niemiec, ale tylko o tyle, o ile ocenia te wysiłki z punktu widzenia **potrzeb życia gospodarczego** w okresie pokoju. Owa, powstająca nakładem olbrzymich kapitałów, produkcja surowcowa ma akurat takie same możliwości trwałego istnienia, jak możliwości zbytu ma na jej wytworach oparty przemysł eksportowy.

Ale napewno **niema żadnych powodów do śmiechu,** kiedy ujmuje się politykę gospodarczą Trzeciej Rzeszy pod kątem **potrzeb wojennych.** Pod tym kątem oceniane wysiłki autarkiczne Niemiec stanowią przejaw owej naczelnej dążności polityki gospodarczej hitleryzmu, która, według jednego z jego teoretyków, stawia sobie za cel przeobrażenie gospodarstwa niemieckiego w rodzaj **obozu warownego,** w którym ludność znajdzie schronienie na wypadek wojny ekonomicznej lub militarnej.

Istotnie, obecne nastawienie polityki gospodarczej Niemiec wskazuje, że **liczą się one z ewentualnością wojny** w jednej z tych dwuch — czy też oba naraz — postaciach i czynią po temu należyte przygotowania. **J. W.**

Represje wobec kościoła w Meksyku

Księża muszą się żenić

Londyn, 25 września.

„Daily Express" donosi z Mexico City, że w stanie Campeche weszła w życie nowa ustawa, która ma za zadanie zwalczanie wpływów kościoła katolickiego.

Ustawa przewiduje maksymalną liczbę duchownych katolickich, określoną według stosunku 3 księży na 85.000 mieszkańców. Pozatem księża muszą być żonaci.

Tarcia wśród „niebieskich koszul"

Dublin, 25 września.

(PAT) Mjr. Stack przywódca „niebieskich koszul" w Dublinie oświadczył iż centralny komitet organizacji „niebieskich koszul" nie przyjął dymisji gen. O'Duffy. Sprawą tą winien się zająć kongres partji, która zwarcie stoi za generałem. Gen. O'Duffy udał się do miasta Cork, gdzie wygłosi prawdopodobnie przemówienie na temat swego ustąpienia.

Katowice, 25 września.

W ostatnich dniach huty żelazne na Górnym Śląsku przystąpiły do wykonania zamówień **na szyny tramwajowe dla Bułgarji i szyny kolejowe dla Holandji.** Ponadto prowadzone są pertraktacje z przedstawicielami niektórych przedsiębiorstw w Ameryce Południowej i Indjach Holenderskich na dostawę wyrobów hutniczych.

Austrja otrzyma nową pożyczkę

Rokowania w sprawie zagwarantowania jej niepodległości nie dały jeszcze rezultatu

Szwajcarja żąda odszkodowań wojennych od Anglji, Francji i Włoch

Genewa, 25 września.

(PAT) Rada Ligi Narodów odbyła publiczne posiedzenie, na którem przedewszystkiem przyjęła do wiadomości raport komitetu finansowego Ligi na temat sytuacji finansowej Austrji, Węgier i Bułgarji i uchwaliła rezolucję, w której wyraża zadowolenie spowodu decyzji komitetu gwarantów pożyczki austrjackiej, **upoważniającej rząd austrjacki do przeprowadzenia konwersji nowej pożyczki oraz osiągnięcia gwarancyj na nową pożyczkę.**

Następnie rada przyjęła raport min. Raczyńskiego w sprawie prac komitetu opjumowego, poczem w ciągu blisko trzech godzin dyskutowała nad sprawą reklamacyj szwajcarskich, w związku ze stratami, poniesionemi przez obywateli szwajcarskich w czasie wojny. Delegat szwajcarski Motta szeroko motywował postulaty, podkreślając, że **obywatele szwajcarscy, którzy ponieśli straty naskutek zarządzeń Francji, W. Brytanji, Niemiec i Włoch nie otrzymali odszkodowań.** Motta przyznał, że z punktu widzenia prawnego teza Szwajcarji jest bardziej krucha, aniżeli z punktu widzenia zasad słuszności. Delegat Szwajcarji prosi radę o wyznaczenie sprawozdawcy, któryby zbadał sprawę przy pomocy prawników. Życzeniem Szwajcarji jest aby rada zwróciła się do stałego Trybunału Haskiego o orzeczenie. **Postulat Szwajcarji został poddany ostrej krytyce przez delegatów W. Brytanji, Francji i Włoch.**

Wszyscy oni podkreślili, że Szwajcarja nie może przytoczyć żadnego artykułu paktu na mocy którego mogłaby domagać się rozpatrzenia sprawy przez radę. Niemożliwe jest w szczególności powoływać się na rt. 11, który mówi o sporach mogących zamącić spokój lub dobre międzynarodowe stosunki. Artykuł ten może być stosowany do poważnych sporów politycznych, a nie do reklamacyj pieniężnych.

Rada — zdaniem delegatów Francji, W. Brytanji i Włoch nie może zajmować się tą sprawą. Specjalnie mocną w tonie deklarację złożył min. Barthou, który przypomniał, że rząd szwajcarski przez długie lata uważał, że nie ma podstaw prawnych tego rodzaju reklamacyj, dopiero parlament zmusił rząd szwajcarski do wstąpienia na tę drogę.

Barthou oświadczył, że **Francja, która została napadnięta i zniszczona i która straciła półtora miljona swoich synów poniosła miljardowe straty dziwi się, że zgłasza się do niej tak wątpliwe reklamacje w wysokości 100 miljonów franków. Francja sama nie otrzymała odszkodowań, a żąda się od niej, aby zapłaciła szkody spowodowane przez innych.** Z punktu widzenia sprawiedliwości i moralności międzynarodowej Francja nie może się zgodzić na takie postawienie sprawy. W konkluzji debaty wyznaczony został sprawozdawca w osobie delegata Argentyny. Delegaci Francji, W. Brytanji i Włoch zastrzegli się, że wyznaczenie sprawozdawcy nie przsądza w niczem decyzji rady.

Genewa, 25 września.

(PAT) Negocjacje w sprawie Austrji trwają nadal, przyczem, jak słychać, nie osiągnięto żadnych rezultatów. Ze strony Francji wysunięto podobno propozycję, aby Rada Ligi uchwaliła deklarację w sprawie niepodległości Austrji przewidującą niemieszanie się państw sąsiadujących do spraw wewnętrznych konieczności przez Radę Ligi zarządzeń Austrji, jak również powzięcie w razie dla utrzymania niepodległości i integralności Austrji.

Propozycja ta spotkać się miała z różnemi objekcjami ze strony Włoch. W kołach prasowych wyrażane są wątpliwości, czy sprawa niepodległości Austrji będzie formalnie załatwiona na obecnej sesji.

Plan reformy państwa we Francji

wywołał wielkie zainteresowanie i namiętną dyskusję.

Lewica przeciwstawia się projektom Doumergue'a

Paryż, 25 września.

(PAT) Aczkolwiek wiadomo było już oddawna, że premjer Doumergue zamierza wystąpić z projektem reformy państwa, wczorajsza jego mowa, zawierająca wytyczne tego projektu, wywołała wielkie zainteresowanie i liczne komentarze, różniące się między sobą, w zależności od kierunku politycznego.

Prasa lewicowa ujawnia pewną opozycję w stosunku do projektów Doumergue'a.

Radykalno - socjalna „Ere Nouvelle" pisze, że opinja publiczna nie domaga się ani zmiany konstytucji ani zmiany ustroju.

„Le Populaire", organ socjalistów, przeciwko którym zwrócona była główne mowa premjera, oświadcza: „Gdyby kiedykolwiek ten plan reformy został wprowadzony w życie, nie mielibyśmy już systemu reprezentacyjnego, ani nawet republiki".

Prasa konserwatywna natomiast aprobuje przemówienie premjera. Według „Figaro", projektom Doumergue'a nie brak odwagi. „Składamy premjerowi powinszowania z powodu stanowczości i zwartości jego projektów."

Zdaniem „Le Jour", należy powinszować Doumergue'owi jego apelu do narodu. Co należy przedewszystkiem utrzymać z tego mocnego i sprecyzowanego apelu, to **konieczność wzmocnienia władzy premjera i udzielenia rządowi prawa rozwiązywania parlamentu.**

Z wielkiej prasy zabiera głos „Petit Journal' pisząc: „Nie będzie przesadą, jeżeli orędzie premjera uważać będziemy za wydarzenie polityczne, którego oddźwięki mogą być doniosłe. Poraz pierwszy w rocznikach republiki prezes rady ministrów, zwracając się do narodu, woła na trwogę, bo nie może wykonać swego zadania. Wysunięte przez niego racje nie mogą nie wywrzeć na nas wrażenia. Pozostaje stwierdzić, czy gabinet uczyni wszystko, by idee te zatryumfowały."

Paryż, 25 września.

(PAT) Organizacje prawicowe „Croix de Feu" i wolontarjuszy ogłosiły szereg przepisów, obowiązujących członków podczas zbliżających się wyborów kantonalnych. **Członkowie obu organizacyj nie mogą wstrzymywać się od głosowania, żadna jednak z tych organizacyj nie wystawi swoich kandydatów. Ci z członków, którzy zechcą kandydować, będą musieli przedtem wystąpić ze stowarzyszenia.** Przy głosowaniu należy wymagać od kandydatą wyraźnego ustosunkowania się do idei marksistowskich, zobowiązania, że wysiłki swe zwróci w kierunku uzdrowienia moralnego kraju, **wreszcie uroczystej obietnicy, że na terenie międzynarodowym nie zostaną poczynione żadne ustępstwa w zakresie obrony narodowej.**

Pożyczki angielskie dla Polski

na cele przemysłowo-inwestycyjne

Warszawa, 25 września.

W związku z rokowaniami gospodarczemi, prowadzonemi między Polską a Anglją, w kołach finansowych utrzymują, iż możliwe jest niebawem zawarcie kilku umów o pożyczki na cele przemysłowo - inwestycyjne, rokowania w tej sprawie toczą się bowiem od dłuższego czasu.

Afganistan wstępuje do Ligi Narodów

Wczoraj nadeszło do Genewy oficjalne zgłoszenie tego państwa

Genewa, 25 września.

(PAT) Sekretarjat generalny Ligi Narodów otrzymał dziś od posła Afganistanu w Londynie oficjalne zgłoszenie Afganistanu o przyjęcie w poczet członków Ligi Narodów. Zgromadzenie Ligi Narodów zostało natychmiast zwołane na krótkie posiedzenie, na którem zdecydowano wpisać zgłoszenie Afganistanu na porządek dzienny obecnej sesji i odesłać je, zgodnie z normalną procedurą, do komisji politycznej dla zbadania, czy Afganistan odpowiada warunkom, przewidzianym przez pakt Ligi dla przyjęcia nowego członka. Afganistan będzie 59-ym członkiem Ligi Narodów.

Pozycja Roosevelta - zachwiana

Koła przemysłowe rozpoczynają walkę z jego polityką monetarną.—Obawa przed nową zniżką kursu dolara

Dyktator gospodarczy gen. Johnson wkrótce ustąpi

Londyn, 25 września.

(Tel. wł.) Nadchodzące tu informacje z Waszyngtonu stwierdzają, że pozycja prezydenta Roosevelta coraz bardziej słabnie. Opozycja przeciwko niemu ujawnia się przedewszystkiem w najwyższych kołach gospodarczych.

— Niedawno odbyło się posiedzenie „American Manegement Corporation" przy udziale prezesów wielkich trustów: żelaznego, stalowego, kolejowego, naftowego, elektrotechnicznego, przedsiębiorstw użyteczności publicznej i t. p., wszystkich wielkich towarzystw asekuracyjnych i 110 banków i przedstawicieli największych instytucyj Stanów Zednoczonych Na posiedzeniu tem niezwykle ostro krytykowano całą politykę Roosevelta i ułożono program postępowania, który sprowadza się do następujących punktów:

1) bezwarunkowa **likwidacja prezydenta Roosevelta oraz jego systemu,**

2) **zrównoważenie budżetu państwowego,**

3) **zaniechanie polityki manipulacji cenami,**

4) oderwanie się od **teorji regulowania waluty sztucznemi sposobami,**

5) **stabilizacja dolara na podstawie złotej wedle dawnego parytetu lub też możliwie najbliżej tego parytetu.**

6) przywrócenie wolnego obrotu złota, **denacjonalizacja złota,**

7) zniesienie wszystkich ustaw o srebrze.

W szczególności koła finansowe i przemysłowe sprzeciwiają się polityce Roosevelta, obawiając się **NOWEJ FALI INFLACJI I ZNIŻENIA KURSU DOLARA.**

Informacje o rezultatach i uchwałach najwyższych kół przemysłowych, handlowych i finansowych dotarły do prasy Publikacja rezolucji, o której mowa powyżej wywarła **olbrzymie wrażenie w całym świecie.** Ogólnie spodziewają się, że sytuacja Roosevelta w najbliższych dniach będzie zachwiana w sposób definitywny. Ilość zwolenników Roosevelta maleje z dnia na dzień.

Nowy Jork, 25 września. (PAT).

W związku z pogłoskami, jakoby kierownictwo N. R. A. powierzone być miało specalnej radzie, bez udziału gen. Johnsona, „Dziennik Handlowy" podaje, iż gen. Johnsonowi zaproponowane zostało w razie ustąpienia jego z N. R. A. stanowisko w przemyśle filmowym z pensją 100 tysięcy dolarów

Katastrofa balonu „Polonja"

Po rozdarciu powłoki balon wpadł do morza.—Lotnicy wpław dotarli do brzegu.—Drugi balon polski „Warszawa" wylądował pod Rjazaniem

7 balonów lądowało na terytorjum Sowietów

Warszawa, 25 września.

(B) Wiadomość o lądowaniach balonów, które biorą udział w zawodach im. Gordon-Bennetta, nadchodzą do Warszawy powoli. W ciągu dzisiejszego przedpołudnia nie nadeszły żadne nowe wiadomości, natomiast z Helsingforsu drogą telegraficzną otrzymano **szczegóły katastrofy, której uległ balon polski „Polonja" na terenie północnej Finlandji.**

Okazuje się, że balon „Polonja" lądował przymusowo z powodu rozbicia się powłoki balonowej. W chwili opadania balon wpadł do jeziora niedaleko od brzegu pod wsią Suikava. Obaj lotnicy wyskoczyli z kosza i wpław dotarli do brzegu. Ludność pobrzeżna pośpieszyła z pomocą i wydobyła z jeziora powłokę balonową oraz kosz i instrumenty. Obu lotnikom nic się nie stało i w ciągu dnia dzisiejszego mają przyjechać do Helsingforsu.

Pozatem nadeszły wiadomości od załogi belgijskiego balonu „Bruxelles", które donoszą, że lądował pod Witebskiem na sowieckiej Białorusi z powodu obciążenia balonu śniegiem zmieszanym z deszczem, który padał na tym terenie w ciągu wczorajszego popołudnia. Piloci balonu amerykańskiego „Buffalo Courrier Express" nadesłali krótką depeszę, w której powiadają, że lądowali wśród ulewnego deszczu nad brzegami jeziora Peipus na granicy sowiecko-estońskiej.

Jak widać z dotychczasowych wyników lądowania, według obliczeń **najdalej zaleciała „Polonja", przebywszy dystans około 1300 klm.** Na drugiem miejscu byłby obecnie balon amerykański „Buffallo", który przebył około 820 klm., dalej balon niemiecki „Wilhelm von Oppel", który lądował w Estonji pod Dorpatem, przebywszy około 770 klm. Oczywiście, że balony, znajdujące się na terenie północnej Rosji, przebędą prawdopodobnie przestrzenie o wiele większe.

Moskwa, 25 września. (PAT).

Drugi z trzech balonów, które wylądowały wczoraj pod Leningradem, jak okazało się jest amerykańskim balonem U. S. Navy.

Ogółem w Sowietach wylądowało dotychczas 7 balonów: dwa amerykańskie i jeden włoski pod Leningradem, belgijski pod Witebskiem, polski pod Rjazaniem, dwa których nazwy dotychczas nie stwierdzono: jeden pod Leningradem, drugi pod Chomlem. **Pod Rjazaniem wylądował polski balon „Warszawa".**

Moskwa, 25 września. (PAT).

Na miejsce wylądowania balonu — „Warszawa" 150 klm. na północ od Rjazania wyjeżdża attache wojskowy R. P. przy ambasadzie polskiej w Moskwie kpt. Harland, oraz korespondent PAT-a p. Berson. Balon lądował w lesie. Obaj lotnicy są zupełnie zdrowi.— Władze lokalne okazały im wszelką potrzebną pomoc.

Warszawa, 25 września.

Balon „Bazylea" wylądował wczoraj o godz. 14.35 na terenie ZSRR w miejscowości „Bolszoje Asarowo" koło m. Cholma (jurkowski rejon).

Warszawa, 25 września. (PAT).

Balon „Belgica" osiadł na wschód od Bierecka (terytorjum ZSRR, okręg twierski).

Lotnicy wyjeżdżają do Moskwy.

Moskwa, 25 września. (PAT).

W okolicach Ługi w okręgu Leningradzkim, jak okazało się wylądował francuski balon „Lorraine", balon ten lądował wczoraj. Lotnicy Dupont i Botard przybyli do Leningradu.

Jadowity wąż trzymał w trwodze

całą ludność miasta Hastings w Anglji

Londyn, 25 września.

W Hastings uciekł z klatki przed tygodniem jadowity wąż, przywieziony z Indyj.

Całe miasto znajdowało się przez tydzień pod strachem pojawienia się węża. Dzisiejszej nocy znaleziono uśpionego węża nad brzegiem morza. Umieszczono go w klatce. Wąż ma trzy metry długości.

Dwa i pół miljona franków szwajcarskich

płacić będą Sowiety, tytułem składki, Lidze Narodów

Genewa, 25 września.

(PAT) Składka ZSSR w Lidze Narodów została ustalona prowizorycznie na rok 1935 na 79 jednostek budżetowych, t. j. około 2 miljony 400 tys. fr. szw. Sowiety będą płaciły tyle co Francja. Początkowo mowa była, aby Sowiety płaciły tyle co W. Brytanja, której składka wynosi 105 jednostek budżetowych. Propozycja W. Brytanji, aby mocarstwa mające stałe miejsce w radzie Ligi płaciły składkę w tej samej wysokości, mianowicie 105 jednostek, będzie przedmiotem obrad roku przyszłego.

Hodowla pereł zniszczona w Japonji

Fale uniosły wgłąb morza półtora miljona pełnorodnych ostryg

Tokio, 25 września. (PAT).

Tajfun, który szalał nad środkową Japonją w ub. piątek zniszczył stację sztucznej hodowli pereł w Irba pod Kioto. Fale uniosły w głąb morza półtora milj. pełnorodnych ostryg. Straty wynoszą miljon jenów.

Tokio, 25 września. (PAT).

Spustoszenia wyrządzone przez tajfun są znacznie większe. niż wskazywały dotychczasowe doniesienia. Liczba zabitych wzrosła do 2500 ludzi, pozatem 7839 odniosło rany, a 399 przepadło bez wieści. Całkowitemu zniszczeniu uległo 28 tysięcy domów, a 35 tysięcy jest mocno uszkodzonych.— Minister spraw wewnętrznych Goto udał się dziś do miejscowości nawiedzonych przez katastrofę.

Kolej wschodnio-chińska

przejdzie wkrótce w ręce Mandżurji. Finalizacja rokowań w Tokio

Tokio, 25 września. (PAT).

Czui-Czi Ohassi, wiceminister spraw zagranicznych państwa Mandżuko i przewodniczący delegacji mandżurskiej do rokowań z Sowietami o sprzedaż kolei wschodnio-chińskiej, przybył dzisiaj popołudniu do Tokio z Hsinking, stolicy Mandżuko celem podjęcia rokowań z ambasadorem sowieckim Jureniewem.

Japoński minister spraw zagranicznych Hirota oświadczył dzisiaj rano na posiedzeniu rady gabinetowej, iż **porozumienie pomiędzy ZSRR a Mandżuko w sprawie sprzedaży kolei wschodnio-chińskiej zostało osiągnięte i suma sprzedażna została ustalona na 140 miljonów jenów, plus 30 miljonów odszkodowania dla sowieckich urzędników kolejowych.** Hirota dodał, że rokowania w sprawie szczegółowej umowy zostaną rozpoczęte z chwilą przybycia delegatów mandżurskich z Hsinking do Tokio.

Trocki w Madrycie

Madryt, 25 września.

(PAT) Krąży tu pogłoska, że do Madrytu przybył incognito Trocki.

Rekord szybowcowy

pobity przez lotnika estońskiego

Tallin, 25 września.

(PAT) Estoński lotnik cywilny Wunn dokonał przelotu z Tallina do Helsingforsu na szybowcu „Komar", przebywając dystans 600 klm. w rekordowym czasie 1 godz. 15 minut. Dotychczasowy światowy rekord przelotu szybowcem nad wodą należał do lotnika Gruenfelda, któremu jednak przelot nad kanałem La Manche (38 klm.) zabrał około dwóch godzin.

Zapowiedź strejku generalnego w Hiszpanji

Madryt, 25 września

(Pat) — Jak słychać, socjalistyczne związki zawodowe zamierzają proklamować dziś w Asturji, strejk generalny.

W Barcelonie, radykaliści rzucili bombę, która zniszczyła przewody tramwajowe. **4 osoby odniosły rany, w tej liczbie jeden policjant.**

Śnieg w Maroku

Tanger, 25 września.

(PAT) W okolicach Ayashi w Maroku spadł śnieg. Jest to zjawisko tem dziwniejsze, że w pozostałej części Maroka panuje nadal temperatura dochodząca do 38 stopni powyżej zera.

Trocki przepowiada

wybuch wojny za kilka tygodni

Jedynym ratunkiem dla Japonji jest wojna z Z.S.R.R.—Może ona wybuchnąć jeszcze w ciągu roku bieżącego. — Jakie państwa poprą Japonję.—Nowe linje kolejowe na D. Wschodzie

Będziemy wkrótce świadkami wielkich wydarzeń historycznych

Poniższy artykuł L. Trockiego ukazał się w prasie zagranicznej.

Zatarg sowiecko - japoński pozornie tylko ucichł. Ew. porozumienie w sprawie sprzedaży kolei wschodnio - japońskiej tylko bardzo krótkowzrocznych polityków może „przekonać", jakoby tem samem niebezpieczeństwo wojny zostało zażegnane. Twierdzę, że sytuacja przedstawia się wręcz przeciwnie. Jestem przekonany, że wybuch wojny na Dalekim Wschodzie nastąpi

JESZCZE W ROKU 1934.

Jakie są szanse tej wojny? Należy zwrócić uwagę, że teren walk jest fatalny. Olbrzymie przestrzenie, bardzo rzadkie zaludnienie, marne środki komunikacji, duża odległość od wielkich baz — to wszystko uzasadnia skoncentrowanie na tym froncie miljonowych mas wojskowych, utworzenie nieprzerwanego frontu i walkę pozycyjną. Dla tych terenów aktualne są **strategja i taktyka stosowane przez Napoleona, a nawet Hannibala**. O zastosowaniu współczesnej strategji nie można nawet myśleć.

Raidy wielkich mas kawalerji mogą powodować wielkie zmiany na mapie wojennej. Wielką rolę będzie musiała również odegrać awjacja, jako broń wywiadowcza, komunikacyjna, transportowa i bombardowa.

Nie ulega wątpliwości, że **Japonja nie docenia armji sowieckiej**. Generalicja japońska pamięta jeszcze wspaniałe zwycięstwo 1905 roku i sądzi, że będzie miała przed sobą tak samo niezdyscyplinowane masy wojska, jak wówczas. Nie przeceniam oczywiście armji czerwonej, jak to czyni Woroszyłow. Ale nie jestem w błędzie, twierdząc, że **armja sowiecka jest dziś o tyle lepsza od japońskiej, o ile japońska była lepsza od rosyjskiej w 1904-5 roku.**

Tokio do tej pory nie odważyło się jeszcze na zbrojny konflikt z Sowietami A tymczasem nietylko każdy rok, ale **każdy miesiąc zmienia stosunek sił na korzyść Sowietów przeciwko Japonji.**

Ulepszenie komunikacji kolejowej na linji Moskwa — Chabarowsk, gdzie buduje się obecnie drugi tor, stanowi dla rządu sowieckiego pierwszorzędne zadanie na najbliższe miesiące. Poza tem, o ile wiem, rozpoczęto w Rosji budowę linji do Bajkału do dolnego Amuru, na długości 1400 klm. **Nowa linja przechodzić będzie przez rejony, w których są kopalnie węgla i metali, co ma bardzo poważne znaczenie.**

Nie będzie paradoksem, gdy powiem że wojna sowiecko - japońska będzie albo błyskawiczna i potrwa zaledwie kilka tygodni, albo też może się rozwlec na długi, bardzo długi okres czasu.

Ale wojna może się skończyć szybko tylko w tym wypadku, **jeżeli związek sowiecki zdoła od pierwszej chwili powstrzymać japońską ofenzywę.** Dlatego w Rosji tak pośpiesznie buduje się obecnie flotę powietrzną, gdyż będzie to jedyny środek, który może ofenzywę japońską powstrzymać. A tymczasem **Japonja posiada bardzo mierną flotę powietrzną, nie docenia tego środka walki i nie czyni nic, by wzmocnić swe siły w powietrzu, koncentrując całą uwagę na morzu i lądzie.**

Jeśli więc chodzi o wojnę w powietrzu, przewaga jest po stronie Sowietów. Pomocną jest dla nich również geografja. Wszystkie większe centra Japonji są otwarte dla ataku powietrznego, **japońscy zaś piloci nie mogą lecieć bez lądowania nietylko do Moskwy, ale nawet do basenu Kuźnieckiego.**

I jeszcze jedno — wojska japońskie będą musiały posuwać się w kraju, którego ludność nie jest dla nich przyjaźnie usposobiona, W Mandżurji i w Chinach.

Ale to wszystko może odegrać rolę tylko w wypadku, gdy wojna sowiecko-japońska nie wciągnie innych mocarstw Albowiem dla ZSRR najsłabszym punktem jest **zagadnienie gospodarstwa wiejskiego, które dotychczas nie zostało rozwiązane.**

Czy wtrącą się do wojny inne państwa? Czy utworzy się wojskowa koalicja między Japonją a Niemcami? Czy ZSRR. znajdzie sojuszników i jakich? Liczbę pytań można mnożyć. Lepiej powstrzymać się od odpowiedzi na te pytania, gdyż **odpowiedzi te mogłyby być najbardziej bezlitosnem oskarżeniem całej naszej cywilizacji.**

Jedno nie ulega wątpliwości:

WOJNA ROSYJSKO - JAPOŃSKA JEST NIEUNIKNIONA.

Składa się na to tyle przyczyn, że zapobieżenie tego konfliktu jest niemożliwe.

Japonja przeżywa obecnie tak ciężki kryzys ekonomiczny, o jakim my w Europie nie mamy nawet pojęcia. W Japonji rządzi klika wojskowa, która 80 procent budżetu państwowego przeznacza na wojsko. **Wśród ludności panuje głód. Objawy niezadowolenia i buntu w kraju wzrastają. W takiej sytuacji Japonji nie pozostaje innego wyjścia jak awantura wojenna.** A przedewszystkiem wojna ze związkiem sowieckim, gdyż ZSRR. Japonja uważa za przyczynę całego swego wewnętrznego zła. Dopóki w Rosji rządzą bolszewicy, Japonja jest podminowana i zagrożona rewolucją. Więc dążenie sfer rządzących w Japonji idzie **w kierunku obalenia bolszewików.**

Może jestem zbyt śmiałym prorokiem, określając wybuch wojny na rok bieżący. Pozostało nam bowiem zaledwie trzy miesiące. Ale trzy miesiące to wielki okres czasu. I jeśli nie nastąpi nic co odwlecze wybuch wojny do roku 1935 — **będziemy niedługo świadkami bardzo ciekawych zdarzeń.**

LEW TROCKI

DELEGACJA SOWIECKA w GENEWIE

zatrzymała się w hotelu, w którym mieszkali wodzowie „białych": Gegeczkori, Gordanja, Szulgin i inni

Genewa, we wrześniu

Bezpośrednio po decyzji Ligi Narodów, postanawiającej przyjąć Rosję Sowiecką w skład swych członków, w Genewie zawrzało. Jak odbędzie się przyjazd delegacji sowieckiej? Gdzie delegacja ta zamieszka? Jaki będzie stosunek szwajcarów?

Pytanie, gdzie zamieszka delegacja sowiecka, zadawała sobie również pewna grupa ludzi, siedząca na tarasie hotelu „Angleterre". **Grupa ta była podniecona i zdenerwowana w najwyższym stopniu. Ludzie ci przybyli do Genewy, by przeszkodzić przyjęciu Sowietów do Ligi. Przez kilka dni biegali od jednej delegacji do drugiej, tłumaczyli, prosili, błagali. Napróżno. Decyzja już była powzięta!** Tej grupie przewodził p. Gegeczkori, który po dzień dzisiejszy uważa siebie za ministra spraw zagranicznych Gruzji i obecnych władców Rosji nienawidzi tak, jak tylko można sobie wyobrazić nienawiść ludzką. Dalej siedział **Gordanja, który nazywa siebie po dzień dzisiejszy prezydentem niepodległej republiki gruzińskiej, następnie Aleksander Szulgin, jeden z wodzów ukraińskiej opozycji przeciwko Rosji Sowieckiej** i wreszcie **Miro Jakuba, wódz niepodległościowców azerbejdżańskich,** marzących o oderwaniu Kaukazu od Rosji Sowieckiej.

O godzinie 3 po południu w portjerni hotelu „Angleterre" rozległ się dzwonek telefoniczny:

— **Czy są wolne pokoje? Zamawiamy 10 pokojów dla delegacji Z. S. R. R.**

Trzeba było widzieć w tym momencie grupę, o której wspominałem, siedzącą na tarasie. **Spojrzeli na siebie milcząco. Kilka chwil nie odzywali się. Poczem kazali spakować swoje rzeczy i czemprędzej wyprowadzili się z tego hotelu.**

Po upływie dziesięciu minut przed hotel **przybyło 20 osób. Byli to urzędnicy szwajcarskiej policji śledczej. Zajęli oni miejsca przed wjazdem do hotelu, na schodach, około windy i na tarasie.**

Później zjawił się bagaż Litwinowa, następnie poczta dla sowieckiej delegacji, kurjerzy, dziennikarze sowieccy i w końcu członek delegacji, Borys Sztein. Nad hotelem zawisł czerwony sztandar, z emblematami młota i sierpa.

Wkrótce zjawiła się armja dziennikarzy i fotografów. Wieść, iż delegacja sowiecka zajęła apartamenty w hotelu „Angleterre" obiegła Genewę błyskawicznie. Na ulicy Montblanc zaczęły się zbierać tłumy. Przybyło jeszcze kilkudziesięciu urzędników policji.

O godzinie 6-ej szybko zajechał przed hotel czarny samochód. Wyszedł z niego Litwinow w szarem ubraniu i czarnem kapelsuzu, z szerokiem rondem. Szybko skierował swe kroki do hallu hotelowego. **W tłumie rozległy się jakieś krzyki, ale policja zaczęła interwenjować tak szybko i energicznie, że okrzyki zamilkły. Słychać było tylko słowo „precz"** — co dowodziło, że okrzyki, padające z tłumu nie były przyjazne, dla delegacji sowieckiej. **Ale pod groźbą gumowych pałek policji, tłum natychmiast umilkł.**

Fotografowie nie zdążyli zrobić zdjęć. **Litwinow nie chciał się zatrzymać, uczynił przeczący ruch ręką i skrył się w hotelu, udając się do swego pokoju.** W hallu pozstała tylko pani Litwinow, bardzo elegancko ubrana dama, ciekawie rozglądająca się wokoło. Po kilku minutach i ona udała się na górę, w towarzystwie posła sowieckiego w Rzymie Potemkina.

Nie wiem, czy **Litwinow,** wchodząc **do hotelu dostrzegł Gegeczkori i Gordania, z którymi niegdyś wspólnie walczył przeciwko caratowi, a którzy są dziś jego śmiertelnymi wrogami.** Ale widziałem, jak oni na niego spoglądali. **Gdyby wzrok mógł zabijać — Litwinow padłby trupem u wrót hotelu.**

Litwinow nie pozostał w hotelu „Angleterre". Dlaczego? — Niewiadomo. **Po posiedzeniu Ligi Narodów, wyjechał on z Genewy i nocował w innem mieście.** Czy może odgrywały tu rolę względy bezpieczeństwa?

A. A.

Kpt. Burzyński i por. Zakrzewski w gondoli balonu „Warszawa" na chwilę przed startem.

KRONIKA

Wrzesień

26

Środa

Dziś Cyprjana
Jutro Kozmy i Damjana

Wschód słońca	5.27
Zachód słońca	17.29
Wschód księżyca	18.36
Zachód księżyca	10.21
Długość dnia	12.13
Ubyło dnia	4.33

Zgony w Polsce

814 samobójstw w ciągu roku

Główny Urząd Statystyczny opracował dane, dotyczące liczby zgonów w Polsce w roku ubiegłym w miastach, liczących ponad 100.000 mieszkańców.

Ogółem zanotowano 37.560 zgonów, t. j. przeciętnie 111 zgonów na każde 10.000 mieszkańców. Z ogólnej liczby zgonów na dur brzuszny i rzekomy umarło 242 osób, na dur osutkowy 5, na odrę 121, na płonicę 164, na krztusiec 145, na błonicę i dławiec 327, na grypę 283, na czerwonkę 8, na inne choroby nagminne 425, na gruźlicę narządów oddechowych 4.995, na inne postacie gruźlicy 819, na raka i inne nowotwory złośliwe 3.351, na zapalenie opon mózgordzeniowych 565, na udar i rozmiękczenie mózgu 1.714, na choroby serca 6.620, na choroby narządów oddechowych 904, na zapalenie płuc 3.853, na choroby przewodu pokarmowego 1.403, na zapalenie nerek 617, na choroby ciąży i porodu 344, na uwiąd starczy 2.179, wskutek wątłości wrodzonej i wad rozwoju 999. Na inne choroby zmarło 5.213 osób, śmiercią gwałtowną 854 osób, skutkiem samobójstw 814 osób.

Pojedynek na noże

wskutek sprzeczki na zabawie

W niedzielę, w Łagiewnikach pod Łodzią na zabawie weselnej wynikła niezwykła bójka nożowa, która pociągnęła za sobą śmierć jednego z uczestników.

Według relacji świadków, zabawa miała przebieg bardzo spokojny do czasu póki rozpoczęły się ogólne tańce. — Tańczono z t. zw. odbijaniem, co polega na tem, że w czasie tańca każdy mężczyzna ma prawo odebrać tancerkę innemu.

Na tem tle zaczęły wynikać spory, zresztą błahe, które szybko bywały likwidowane. Ale kłótnia, która wynikła między Stanisławem Napieralskim a Antonim Nowakiem, przyjęła bardziej burzliwy charakter. Żaden z nich nie chciał ustąpić drugiemu tancerki. Po sprzeczce słownej *błysły w ich rękach noże*. I nim goście weselni zdążyli interwenjować, Stanisław Napieralski, ciężko ranny w brzuch, padł na ziemię. Przewieziono go natychmiast do szpitala, gdzie, mimo zabiegów lekarskich wczoraj zmarł.

Policja aresztowała zabójcę. (i).

Dziecko na jezdni

Tragiczny skutek braku opieki

Tragiczny wypadek zdarzył się wczoraj w związku z dniem targowym w Łodzi. Do miasta jechało nad ranem wiele wozów chłopskich, obładowanych produktami spożywczemi.

Gdy jeden z wozów, na którym jechał Henryk Adamkiewicz, przejeżdżał przez Chocznię, koń nagle czegoś się przestraszył, skoczył w bok i wóz przejechał półtoraroczne dziecko, które niewiadomo w jaki sposób, bez opieki, znalazło się na drodze. Dziecko w kilka godzin później zmarło.

Policja wszczęła w tej sprawie energiczne dochodzenie, by ustalić, w jaki sposób małe dziecko znalazło się samo o tej porze na szosie. (i).

Dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: — J. Koprowskiego — Nowomiejska 15, S. Trawkowskiej — Brzezińska 56, M. Rozenbluma — Śródmiejska 21, M. Bartoszewskiego — Piotrkowska 93, H. Skwarczyńskiego — Kątna 54, L. Czyńskiego — Rokicińska 53.

Likwidacja strajku jedwabników

nastąpiła formalnie w dniu wczorajszym przez podpisanie nowej umowy zbiorowej. — Uruchomienie fabryk odbędzie się stopniowo

Teraz kolej na likwidację strejku kotoniarzy

Wczoraj o godzinie 11-ej rano rozpoczęła się w inspektoracie pracy konferencja, celem **ostatecznego zlikwidowania 15-tygodniowego strejku włókniarzy** i podpisania umowy zbiorowej na warunkach, ustalonych w sobotę przy udziale delegata ministerstwa opieki społecznej, głównego inspektora pracy p. Klotta.

Spodziewano się, że konferencja będzie krótka i ograniczy się tylko do spisania i podpisania umowy, tembardziej, że warunki już były ustalone wcześniej i obie strony na nie się zgodziły. Niespodziewanie jednak konferencja przeciągnęła się do godziny 5 po poł., albowiem wyłoniły się nowe rozbieżności już nie w zasadniczych sprawach, lecz drobniejszej wagi, mianowicie terminu uruchomienia fabryk, terminu trwania umowy zbiorowej i kwestji urlopów robotniczych za rok bieżący.

Szczególnie ożywiona dyskusja potoczyła się w sprawie urlopów. Ponieważ strejk trwał dłużej niż 13 tygodni, przemysłowcy chcieli zastosować przepis ustawy, który mówi, że w razie przerwy w pracy, trwającej przeszło 13 tygodni, robotnik traci w bieżącym roku kalendarzowym prawo do urlopu. Oczywiście robotnicy nie zgodzili się na takie załatwienie sprawy, wychodząc z założenia, że **przerwa w pracy nastąpiła nie wskutek ich winy, ani wskutek siły wyższej, lecz wobec odmowy przemysłowców za akceptowania ich warunków.**

W czasie konferencji były już momenty, kiedy zdawało się, że obie strony rozejdą się, nie osiągnąwszy porozumienia. I tylko dzięki energji i taktowi okręgowego inspektora pracy inż. Wyrzykowskiego, udało się zażegnać nieporozumienie i

umowa zbiorowa została podpisana.

Na zasadzie tej umowy płace robotników w przemyśle jedwabniczym będą obliczane na podstawie stawek obowiązujących w przemyśle bawełnianym, z tem jednak, że tkacze zatrudnieni przy krosnach produkcji naturalnego jedwabiu zarabiają o 35 proc. więcej, zaś przy produkcji sztucznego jedwabiu o 25 proc. więcej. Tkacze, pracujący na krosnach angielskich otrzymują podwyżkę przy jedwabiu naturalnym o 20 proc. przy jedwabiu sztucznym — o 15 proc. Poza tem ustalono płace dla sił pomocniczych. Dniówka snowaczy wynosić będzie zł. 6,68, akard — 8 zł., przewlekaczy — zł. 7,28 i zł. 8,73, szpularki i nawijaczki — zł. 4,83 i 5.81, skręcarki zł. 4.83 i 5,81, pęczkarki — zł. 4,70 i 5,71, chłopca do lat 18 — zł. 3,22 i powyżej 18 lat — zł. 3,89.

Następnie w umowie zastrzeżono, że **z powodu strejku robotnicy nie tracą prawa do urlopów i że za udział w strejku nikt z robotników nie może być nieprzyjęty do pracy.** Umowa obowiązuje do dnia 1 kwietnia 1935 i po tym terminie może być przez każdą ze stron wypowiedziana na okres 2 tygodni. Jeśli nie zostaje wypowiedziana, automatycznie przedłuża się o miesiąc.

Na tem konferencja została zakończona. Jak nas informują, niektóre fabryki uruchomione będą jeszcze w bieżącym tygodniu, cały zaś przemysł jedwabniczy ruszy w ciągu przyszłego tygodnia.

***

Po likwidacji strejku jedwabników inspektor pracy podejmie natychmiast kroki interwencyjne w kierunku zlikwidowania również strejku kotoniarzy. W tym celu w najbliższych dniach zwołana będzie konferencja strejkujących i przemysłowców.

Proces o miljonowe oszustwo we Lwowie

B. dyrekcja Banku Rolnego na ławie oskarżonych

Lwów, 25 września.

We Lwowie przed sądem apelacyjnym toczy się **sensacyjny proces przeciw dyrektorowi Banku Rolnego we Lwowie, dr. Janowi Kańskiemu, skazanemu przez pierwszą instancje na 3 lata więzienia.**

Na ławie oskarżonych zasiadają ponadto również **prokurent i buchalter banku Józef Winkler i Roman Jurkiewicz oraz znany magnat i przedsiębiorca przemysłowy Marjan Gawlka, którzy skazani zostali przez sąd okręgowy po 6 lat więzienia.**

Akt oskarżenia zarzuca podsadnemu dr. Kańskiemu nadużycie władzy urzędowej i tolerowanie oszukańczych machinacyj, popełnionych przez pozostałych oskarżonych, w wyniku czego kilkaset osób poniosło szkody przy tranzakcjach parcelacyjnych, wynoszące **blisko miljon złotych.**

Proces ten w pierwszej instancji toczył się częściowo we Lwowie i w Stanisławowie, zaś sąd apelacyjny połączył sprawy te, wobec czego obrońca Gawika, mec. Goldstein z Warszawy, prosił sąd o odroczenie procesu dla umożliwienia mu przestudjowania całokształtu sprawy.

Trybunał nie przychylił sie jednak do tej prośby i przystąpił do wysłuchania szeregu świadków spośród poszkodowanych.

Oskarżonych bronią mec. Zastawski i Goldstein z Warszawy, dr. Landau i Gürtler ze Lwowa. Wyrok zapadnie z końcem tygodnia.

Zagranica odmawia kredytów ks. Pszczyńskiemu

Zachwiana opinja śląskiego potentata. — Kiedy zostaną uregulowane zaległości robotników zakładów księcia?

Katowice, 25 września.

W związku z perypetjami podatkowemi ks. Pszczyńskiego, dyrekcja jego zakładów ubiegała się w ostatnich czasach o pożyczki w szeregu banków zagranicznych, jednak bezskutecznie.

Ks. Pszczyński nie zdołał uzyskać kwoty, potrzebnej na uregulowanie swych podatków w wysokości 11 milj. złotych. Odmowa banków zagranicznych stanowi nielada sensację, albowiem ks. Pszczyński znany jest z posiadania olbrzymiego majątku.

Widocznie ostatnie procesy ks. Pszczyńskiego o różne machinacje na terenie Polski, Niemiec i Szwajcarji, podważyły jego reputację zagranicą. Nie pomogły również ks. Pszczyńskiemu płatne ogłoszenia i kalumnie, rzucane na Polskę w prasie zagranicznej w celu nastawienia opinji publicznej przychylnie dla niego.

Katowice, 25 września.

W związku z ustaleniem nadzoru sądowego nad majątkiem ks. Pszczyńskiego, w dniu wczorajszym zgłosiły się delegacje wszystkich rad zakładowych przedsiębiorstw ks. Pszczyńskiego do dyrekcji oraz do zarządcy przymusowego inż. Kowalskiego, w sprawie zaległych zarobków.

Robotnicy nie otrzymali dotychczas 45 proc. zarobków za mesiac sierpień i zarobków za miesiąc wrzesień. Delegacje przyjął generalny dyrektor księcia Pszczyńskiego, Rontz, który oświadczył, że wobec ustalenia zarzadu przymusowego, nie jest w tej sprawie kompetentny i polecił delegacji zwrócić się do nadzorcy.

Natomiast zarządca sądowy inż. Kowalski oświadczył robotnikom, że stare zaległości winny być uregulowane przez stary zarząd, on zaś odpowiada tylko za zarobki od dnia ustanowienia zarządu przymusowego. **Wobec takiego stanu rzeczy rada zakładowa czuła się zmuszona skierować sprawe do sądu przemysłowego.** Tymczasem robotnicy głodują...

Żywcem spalony

Chłopiec rzucił kolegę na ognisko

W polu przy ul. Tkackiej na Chojnach wydarzył się wczoraj tragiczny wypadek. Bawiło się tam kilku chłopców, w wieku od 5 do 12 lat. Rozpalili oni wielkie ognisko i piekli w niem kartofle, zbierane na sąsiednich polach.

Nagle, w trakcie tej zabawy, pokłócili się dwąj malcy: 5-letni Kazio Janiszewski i 11-letni Jan Madaliński. Madaliński odepchnął od siebie Janiszewskiego w pewnej chwili tak silnie, iż ten padł *twarzą na ognisko.*

Zapaliło się na nim natychmiast ubranie. Na krzyk dzieci nadbiegli przechodnie, którzy ugasili ogień. Chłopiec był tak strasznie poparzony, że na całem ciele utworzyły się wielkie zgorzeliny i bomble. W stanie bardzo groźnym odwieziono chłopca do szpitala Anny Marji. (i).

Po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w dniu 25 września 1934 r. w Klinice „Omega" w Warszawie

B. P.

EFRAIM ZYLBERBLAT

DŁUGOLETNI DYREKTOR FIRMY „KONSORCJUM" BIURA SPRZEDAŻY KONCERNU „ROBUR".

W zmarłym tracimy światłego i energicznego kierownika, który w wysokim stopniu przyczynił się do rozwoju naszego przedsiębiorstwa i przez swoje wysokie zalety duchowe zjednał sobie nasze serca.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd firmy „Konsorcjum".

W dniu 25 września 1934 r. po długich i ciężkich cierpieniach zmarł w Warszawie w Klinice „Omega"

B. P.

EFRAIM ZYLBERBLAT

DŁUGOLETNI DYREKTOR FIRMY „KONSORCJUM" BIURA SPRZEDAŻY KONCERNU „ROBUR".

W zmarłym tracimy nieodżałowanego i światłego Kierownika oraz człowieka rzadkich zalet, który przez dobroć serca swego pamięć o sobie pozostawił na zawsze.

Pracownicy firmy „Konsorcjum"

Głęboko wstrząśnięci przedwczesną śmiercią nieodżałowanego

B. P.

EFRAIMA ZYLBERBLATA

Dyrektora firmy „Konsorcjum", biura sprzedaży koncernu „Robur", człowieka wielce uczynnego i ofiarnego, wyrażają Rodzinie Zmarłego oraz firmie najgłębsze współczucie.

Akwizytorzy firmy „Konsorcjum"

Rejestracja rocznika 1916

Dziś w środę, dnia 26 września br. do rejestracji w biurze wojskowo - policyjnem zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 winni się stawić mężczyźni rocznika 1914, zamieszkali na terenie 5 komisarjatu policji o nazwiskach na litery O, P, R, i zamieszkali na terenie 14 komisarjatu na litery A, B, C D E, F, G, w dniu jutrzejszym zaś, w czwartek, dnia 27 bm. winni się stawić zamieszkali na terenie 5 komisarjatu na litery S, Sz, T, i zamieszkali na terenie 14 komisarjatu na litery H, Ch, I, J K L, Ł.

Pozatem dziś i jutro winni się stawić do rejestracji mężczyźni rocznika 1916 wyznania mojżeszowego, którzy z powodu żydowskiego święta Szałasów nie stawili się do rejestracji ubiegłego poniedziałku i wtorku.

Rejestracja odbywa się od godziny 8 do 3-ej po poł. (w soboty od 8 do 1.30).

Dodatkowa komisja poborowa

Pojutrze, w piątek, dnia 28 bm. w lokalu biura wojskowo - policyjnego zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 urzędować będzie dodatkowa komisja poborowa dla PKU Łódź-Miasto II, na którą winni się zgłosić poborowi rocznika 1913 i starsi, nie posiadający jeszcze uregulowanego stosunku do służby wojskowej, a zamieszkali na terenie 2, 3 5 8, 9 i 11 komisarjatów policji.

Należy przygotować na komisję odnośne dokumenty, jak dowód osobisty lub zaświadczenie tożsamości z fotografją, zaświadczenie o rejestracji, kartę odroczenia służby wojskowej (o ile poborowy korzysta z odroczenia), świadectwo zawodowe i świadectwo szkolne.

Spis poborowych rocznika 1914

W nadchodzący poniedziałek, dnia 1 października rb. rozpocznie się w lokalu biura wojskowo - policyjnego zarządu miasta Łodzi przy ulicy Piotrkowskiej 165 spis poborowych rocznika 1914, który trwać będzie do dnia 30 listopada rb. i do którego winni się stawić również poborowi rodników starszych, którzy dotychczas nigdzie do powtórnej rejestracji (spisu poborowych) jeszcze się nie zgłaszali i nie zostali wpisani do list poborowych.

Do spisu poborowych należy przygotować dowód osobisty, w braku dowodu osobistego — metrykę urodzenia wraz z innym dokumentem, stwierdzającym tożsamość osoby oraz zaświadczenie o rejestracji.

W dniu 23 b. m. zmarł tragiczną śmiercią

b. p.

Józef Szak

W zmarłym tracimy oddanego i sumiennego pracownika.

Cześć Jego pamięci!

ZARZĄD FIRMY
M. SZ. HERSZENBERG, S-WIE I HALBERSTADT
Przemysł Wełniany

Głęboko wzruszeni tragicznym zgonem przedwcześnie Zmarłego naszego Kolegi

b. p.

Józefa Szaka

składamy Rodzinie wyrazy szczerego współczucia.

PERSONEL, MAJSTROWIE I ROBOTNICY
firmy M. SZ. HERSZENBERG, S-WIE I HALBERSTADT
Przemysł Wełniany

Panu M. Szakowi, Członkowi Komisji Rewizyjnej naszego Związku, z powodu tragicznego zgonu Syna Jego

b. p. **JÓZEFA**

wyrazy najgłębszego współczucia składa

ZARZĄD
ZWIĄZKU WŁÓKIENNICZEGO PRZEMYSŁU ZAROBKOWEGO
Wojew. Łódzkiego.

Z powodu zgonu Dyrektora

b. p.

EFRAIMA ZYLBERBLATA

firmie „Konsorcjum" oraz Rodzinie wyrazy szczerego współczucia składa

M. BORZYKOWSKI.

Do głębi wzruszony nagłym zgonem

b. p.

EFRAIMA ZYLBERBLATA

składa wyrazy szczerego współczucia firmie „Konsorcjum" oraz pozostałej Rodzinie

JAKÓB SUER.

Panu M. SZAKOWI i RODZINIE z powodu tragicznej śmierci nieodżałowanego

B. P.

ICH SYNA JÓZEFA

najgłębsze współczucie wyrażają

Z. Rutenbergowie

Zwyrodnialec przed sądem

Sprawa przy drzwiach zamkniętych

Niezwykła sprawa toczyła się w dniu wczorajszym przy drzwiach zamkniętych w sądzie okręgowym w Łodzi.

Na ławie oskarżonych zasiadł 41-letni Antoni Michalski (Grabowa 2), któremu akt oskarżenia zarzucał czyny nierządne ze swą 11-letnią córeczką — Ireną oraz zarażenie jej chorobą weneryczną.

Sąd po rozpoznaniu sprawy wyniósł wyrok, mocą którego *Antoni Michalski został skazany na 5 lat więzienia* oraz pozbawienie praw honorowych i obywatelskich na przeciąg 6 lat.

Powód do rozwodu

Mąż jej jest... grafomanem

Sąd w Los Angeles rozpatrywał oryginalną sprawę rozwodową. Skargę wniosła b. aktorka filmowa Corlis Palmer, motywując niemożność pożycia z mężem tem, że wypłasza on z domu wszystkich gości i znajomych.

Mąż p. Palmer jest autorem dramatycznym. Gdy tylko w domu zjawia się ktoś z przyjaciół, znajomych — gospodarz ukazuje się z manuskryptem w ręku i raczy przymusowych słuchaczy odczytywaniem swoich utworów. Skutek jest taki, że goście zmykają jak mogą i więcej już nie przychodzą.

Dotknięta tak ciężko pani Palmer zaproponowała sędziemu, że odczyta jedną ze sztuk męża, aby sędzia sam mógł się przekonać o jej męczeństwie. Sędzia wystraszył się nie na żarty i z punktu orzekł rozwód.

Szaleńcze wyczyny małych biurokratów

Skasować chirurgję i ginekologję

postanowili barbarzyńcy z ubezpieczalni społecznej w Piotrkowie. — Lekarz otrzymuje 67 groszy za wizytę u chorego. — W Kaliszu obowiązują „inne zasady".

Kto i jak chce „zreformować" lecznictwo społeczne

W ubezpieczalni społecznej przygotowywane są zmiany, o których dochodzą niejasne jeszcze wieści, wywołujące żywe zainteresowanie i zaniepokojenie wśród ubezpieczonych.

Co się właściwie dzieje? Na co się zanosi? By wszechstronnie wyjaśnić sprawę, zwróciliśmy się do sekretarza związku lekarzy okręgu łódzkiego, p. Kryszka, który łaskawie udzielił nam informacyj.

— Czy prawdą jest, że zarobki lekarzy są tak niskie, że uniemożliwiają dalszą pracę w ubezpieczalni społecznej i mogą spowodować ostry konflikt — pytamy.

— Zarobki lekarzy spadają z miesiąca na miesiąc. Żaden zawód nie przeszedł pod tym względem takiego wstrząsu, jak zawód lekarski. Podczas gdy w roku 1931 w Łodzi za godzinę pracy miesięcznie lekarze otrzymywali od 140 do 200 złotych, w sierpniu br. mieli za godzinę tylko 85 zł., zupełnie zaś niewiadomo, ile będą wynosić zarobki w przyszłych miesiącach, gdyż skala zarobków jest ruchoma i zależna od wpływów ubezpieczalni. Gorzej niż w Łodzi przedstawia się sprawa na prowincji łódzkiej. I tak w Kaliszu, w lipcu b. r. lekarz otrzymywał

za wizytę u chorego 67 groszy.

Na tem tle powstają rozmaite dość groteskowe sytuacje. Zdarzało się np. ostatnio, że **ubezpieczeni proponowali lekarzom dopłatę za wizytę,** prawdopodobnie obawiając się, że lekarz za kilkugroszowe honorarjum nie zbada dokładnie chorego, lub też uważając, że honorarjum przezeń otrzymywane jest istotnie „żadne". Jest to bardzo interesujący przyczynek dla psychologji ubezpieczonego i dla ustosunkowania się jego do wartości pracy lekarskiej i do sytuacji, jaka wytworzyła się w ubezpieczalni.

— W jaki sposób wytworzyły się tak nienormalne stosunki?

— Rzecz ma swoją smutną historję. Naczelna izba lekarska, chcąc unormować warunki pracy, które w różnych kasach chorych były chaotyczne, ułożyła w kwietniu br. wraz z zakładem ubezpieczeń chorobowych t. zw. „wytyczne", w których przypadkowo znalazł się i ryczałt wynagrodzeniowy, dzięki któremu zarobki lekarzy odrazu — rzecz nienotowana w żadnym innym zawodzie — zmniejszyły się do połowy, a nawet do 1/3. Obecna naczelna izba lekarska uświadomiła sobie swój wielki błąd, zarówno wobec lekarzy jak i wobec ubezpieczenia społecznego i

„wytyczne" te wymówiła.

Pertraktacje w tej sprawie toczą się, a niezależnie od tego wszystkie związki lekarzy na terenie okręgu łódzkiego wymówią dotychczasowe cenniki. W Łodzi wymówienie cennika płac nastąpi w dniu 1 października. Narazie jednak ten anormalny stan trwa.

— A czy może trwać jeszcze długo?

— Nie. Lekarze uważają, że taki stan musi się skończyć i przewidują

ZAŁAMANIE SIĘ SAMEJ IDEI UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

w razie oporu czynników administracyjnych ubezpieczalni społecznej. Na takich warunkach lekarze pracować nie mogą.

— A jak ułożyły się stosunki między lekarzami a ubezpieczalnią na podstawie tych warunków pracy?

— Stosunki są wręcz niemożliwe. Okazało się nprz., że przy zachorowaniu lekarza niektóre ubezpieczalnie wypłacają mu zasiłek, nie obarczając tem ryczałtu, należnego lekarzom za wykonywaną pracę, inne potrącają zasiłki z tego ryczałtu. I w niektórych miastach sprowadziło się to do tego, że **w razie zachorowania 2 lekarzy, reszta musi pracować bezpłatnie.** Jeszcze gorzej przedstawia się interpretacja paragrafu, dotyczącego wymówień lekarskich. **Ubezpieczalnie społeczne są bowiem w ciągłej i nieustannej fazie „reorganizacji".** Jeden z paragrafów głosi, że **lekarzom można wymówić pracę, gdy przeprowadza się reorganizację.** To też wciąż, **pod pozorem reorganizacji grozi się wszystkim lekarzom wymówieniem...**

Wskażę jeszcze na następujący charakterystyczny fakt. W wytycznych istniał paragraf, przewidujący powołanie komisji arbitrażowej w wypadku wypowiedzenia umowy, co np. ma obecnie miejsce. I oto co się stało. Przy podpisywaniu lokalnych umów, w wielu ubezpieczalniach **zastąpiono komisję arbitrażową przez t. zw komisję rozjemczą.** A gdy doszło do zasadniczej sprawy, okazała się wielka różnica, gdyż **komisja arbitrażowa powoływać miała 2 przedstawicieli związku lekarzy, niezależnych od ubezpieczalni i mogących śmiało występować w obronie praw lekarzy i lecznictwa, a komisja rozjemcza przewidywała powołanie 2 lekarzy kasowych, zależnych materjalnie od ubezpieczalni, a więc skrępowanych.** Nie wiem, czy panu ministrowi opieki społecznej wiadomo, że **jedynie Łódź w swojej umowie potrafiła obronić zaleconą komisję arbitrażową.**

— A jak przedstawia się zapowiedziana reorganizacja, która budzi poważny niepokój wśród ubezpieczonych?

— Sprawa poruszona przez pana jest niezmiernie ważna dla szerokiego ogółu ubezpieczonych i niewątpliwie wywoła obszerną dyskusję na łamach pisma panów. Idzie o to, że czynniki administracyjne ubezpieczalni społecznej chcą cofnąć poziom medycyny z wielką szkodą dla wszystkich. Nprz. w **Kaliszu ma być całkowicie skasowana chirurgja, ginekologja i laryngologja,** a choroby te mają leczyć lekarze innych specjalności, w **Piotrkowie ma być dla odmiany skasowana pedjatrja,** jeśli chodzi o Łódź — to kwestja reorganizacji lecznictwa w naszem mieście ma być w nadchodzący czwartek przedłożona przez dyrekcję ubezpieczalni radzie lekarskiej. Dowiemy się, co się ma tutaj stać. A co najważniejsze, że w takim Piotrkowie nprz. **chcą połączyć t. zw. brudny ambulans chirurgiczny ze szpitalem ginekologiczno-położniczym, z tem, żeby czynność i w szpitalu i w ambulansie wykonywał ten sam lekarz.**

To jest rzecz straszna! Przecież pierwszem wskazaniem, jakie otrzymuje lekarz jest, iż

W RAZIE GDY MIAŁ ON DO CZYNIENIA Z ROPNYM CHORYM, NIE WOLNO MU PRZYNAJMNIEJ PRZEZ TRZY DNI ZBLIŻAĆ SIĘ DO POŁOŻNICY, GDYŻ TO GROZI ZAKAŻENIEM

— I czy ta reorganizacja będzie wprowadzona w życie?

— W ostatniej chwili dowiedzieliśmy się z komunikatu PAT-a, że **p. minister Paciorkowski polecił wstrzymać zamierzoną reorganizację, aż do uzgodnienia jej zasad z naczelną izbą lekarską.** Mimo to jednak mniejsze ubezpieczalnie prowincjonalne chcą postawić ubezpieczonych przed faktem dokonanym i **zamierzają z dniem 1 października wprowadzić typ nowych „lekarzy domowych".** By temu zapobiec, związek okręgowy lekarzy uchwalił **zabronić przyjmowania tych stanowisk,** licząc się z możliwością nawet najostrzejszych konfliktów na tem tle. sum.

Echa skargi 25.000 robotników łódzkich

Lustracja ubezpieczalni

przez specjalną komisję ministerjalną

W ubiegłym tygodniu niejacy państwo Reliszkowie ogłosili w „Republice" list otwarty, oskarżający kierownictwo ubezpieczalni oraz dwóch lekarzy-chirurgów o niedbalstwo i nieudolność, wskutek których poniosła śmierć ich 9-letnia córeczka. Równocześnie wystosowano do ministerstwa opieki społecznej skargę w tej sprawie, podpisaną przez 25.000 robotników łódzkich, którzy nadto wskazywali na szereg innych przekroczeń.

W związku z tem do **Łodzi przybyła specjalna komisja ministerjalna z dr. Łopatto na czele, która przeprowadzi skrupulatne dochodzenie, zarówno w sprawie śmierci Raliszkówny jak i innych wypadków oraz zlustruje szpital i lecznice ubezpieczalni.** Do komisji tej zaproszeni zostali również przedstawiciele urzędu wojewódzkiego dr. Skalski i dr. Ładyński.

Komisja rozpoczęła wczoraj urzędowanie, badając skargi i zarzuty oraz przesłuchując świadków. Badania potrwają kilka dni. Wyniki lustracji i dochodzenia przedłożone będą ministerstwu opieki społecznej, które wyda ostateczną decyzję w tej sprawie. (i)

Wpierw wojsko, później—posada...

Kto nie odbył służby wojskowej

nie otrzyma zezwolenia na uprawianie handlu lub przemysłu, ani nie będzie mógł pracować w instytucjach publicznych

W ostatnim „Dzienniku Ustaw" ukazało się bardzo interesujące rozporządzenie wykonawcze do ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej, Ponieważ rozporządzenie to dotyczy szerokich warstw ludności, przytaczamy niektóre przepisy.

A więc, wiek poborowy w **czasie wojny rozpoczyna się o 2 lata wcześniej, niż w czasie pokoju** i trwa na ogólnych zasadach do ukończenia 23 lat. Osoby, które uzyskały obywatelstwo polskie przed osiągnięciem wieku poborowego obowiązane są zgłosić się do rejestru poborowych na ogólnych zasadach. A te osoby, które uzyskały obywatelstwo już po przekroczeniu wieku poborowego do 50 lat, **muszą się zgłosić do PKU. celem wpisania ich do listy poborowej danego rocznika.**

Najważniejsze jest postanowienie, które mówi:

najpierw służba wojskowa, później posada.

Mianowicie, mężczyźni, którzy osiągnęli 21 lat i ubiegają się o zezwolenie na uprawianie handlu lub przemysłu, albo starają się o posadę w instytucji publicznej, **muszą przedstawić dokumenty, stwierdzające, że wypełnili obowiązek wojskowy.**

W razie zagubienia dokumentów wojskowych należy się zgłosić natychmiast do komisarjatu policji, na którego obszarze nastąpiła utrata dowodu. Utratę książeczki oficerskiej należy nadto ogłosić jednorazowo w Dzienniku Wojewódzkim.

Jeśli ktoś pragnie poddać się ponownemu badaniu lekarskiemu dla zmiany kategorji, musi wnieść prośbę do starostwa. Oficerowie, podoficerowie i szeregowcy rezerwy, którzy w okresie przebywania w rezerwie odnieśli uszkodzenia zdrowia, czyniące ich nieodpowiednimi do kategorji A. mogą składać do komendanta P.K.U. prośby o zmianę kategorji.

Odroczenie terminu ćwiczeń wojskowych lub przesunięcie ich na inny termin może nastąpić w razie obłożnej choroby, w razie konieczności wyjazdu zagranicę w celach naukowych, przemysłowych lub kuracyjnych, oraz w wypadku ważnych spraw rodzinnych, które wymagają jego obecności. Prośby muszą być składane przynajmniej na cztery tygodnie przed terminem ćwiczeń. **Osoby, korzystające z odroczeń ćwiczeń wojskowych muszą je jednak odbyć w roku następnym.**

Chorzy ludzie przy maszynach

są powodem wielu nieszczęśliwych wypadków. Kiepski wzrok, głuchota i otyłość przyczyną katastrof. Wśród robotników jest znaczny procent neurasteników

W dążeniu do zapobiegania wypadkom przy pracy w przemyśle zwraca się dotychczas uwagę głównie **na ulepszenie maszyn i narzędzi,** ochronę ich, oswajanie robotnika z niebezpieczeństwem, słowem bierze się pod uwagę **czynniki zewnętrzne.** Zbyt mało natomiast zwraca się uwagi **na kwestję fizycznego i psychicznego stanu robotnika,** a w związku z tem na sprawę predyspozycji fizycznej i nerwowej, które zwiększają możliwość narażenia się na wypadek.

Dotychczas lekarz i higjenista nie wiele mają do powiedzenia w przemyśle. Zbadany, **mimo ostrzeżeń,** pracuje w dziedzinie, która pogarsza często jego stan zdrowia, a przez to samo wytwarza w nim skłonność do ulegania wypadkom.

Organiczne choroby wzroku i słuchu mogą stać się przyczyną wypadków; głuchota jest niebezpieczna zwłaszcza **w pracy przy transporcie, dźwigach i t. p. Krótkowzroczność — już w stopniu 3—4 dioptrji — jest także czynnikiem sprzyjającym wypadkom.** Choroby serca są szczególnie niebezpieczne, **skłonność do otyłości i sama otyłość jest przeszkodą przy sprawnej obsłudze maszyn.** Otyłych powinno się wykluczyć z wszelkich niebezpiecznych prac przy maszynach oraz z produkcji chemikaljów, przy których powstają gazy trujące, ponieważ **nietylko serce, lecz także i płuca otyłych gorzej pracują.**

Schorzenia płuc, nawet w lekkim stopniu, skłonność do bronchitu, rozedma płuc, przyczyniają się do zmniejszenia odporności na wypadki; praca fizyczna przy takim stanie zdrowia powoduje szybkie zmęczenie i osłabienie.

Dzisiejsze warunki gospodarcze, atmosfera troski i niepokoju, wytężonego wysiłku w pracy przyczyniają się do wszelakich chorób na tle nerwowem. Wyczerpanie nerwowe pogarsza **w znacznym stopniu warunki bezpieczeństwa pracy.** Monotonja czynności przy daleko posuniętym podziale pracy, stwa rzabardzo często **sta nerwowej senności,** którego wtórne mzjawiskiem jest niemożność przeciwstawienia się wypadkom.

Praca akordowa, stosowana w wielu przedsiębiorstwach, doprowadza poprzez nadmierny wysiłek i napięcie nerwowe do **wyczerpania nerwowego, to też wśród robotników zdarza się duży procent neurasteników.**

Zagadnienie predyspozycji organicznej, istniejącej w każdym prawie robotniku, winno zainteresować czynniki powołane, zwłaszcza przy badaniu przyczyn wypadków. Podniesienie ogólnego poziomu zdrowotnego, to jedna z najbardziej celowych dróg zapobiegania wypadkom w przemyśle.

Dla każdego jest zrozumiałe, że nad stanem maszyny musi czuwać technik-specjalista, mało kto jednak rozumie, że **lekarz powinien i musi mieć dostęp do fabryki, gdzie oprócz maszyn znajduje się jeszcze człowiek** (traktowany w dzisiejszych czasach raczej jako niezbędny dodatek do maszyny), którego stan zdrowia należy znać i stale nad nim czuwać.

„Zdrowa" zasada umysłowo-chorego:

brać i--nie płacić

Sąd uznał, że Krakowski nie jest odpowiedzialny za swe czyny

Sąd grodzki w Łodzi rozpoznawał wczoraj sprawę wręcz niezwykłą. Sądził człowieka, którego wina była uznana i dowiedziona, a którego, mimo to, **nie można było skazać.**

Przed kilku miesiącami do sklepu galanteryjnego Henryka Pfeffera, przy ul. Piotrkowskiej 113 przybył jakiś pan, przedstawił się jako kupiec łódzki, Kiwa Krakowski, i zażądał okazania mu garderoby. **Wybrał sobie futro męskie, kapelusz, ubrał się, stare swe rzeczy kazał odesłać pod adresem znanego przemysłowca Dancygiera i oświadczył, że właśnie Dancygier ureguluje rachunek.** Mówił z taką pewnością siebie, że nie wzbudziło to żadnego podejrzenia, tembardziej, że był **on ubrany bardzo ładnie i wyglądał solidnie i poważnie.** Dopiero gdy wyszedł, zatelefonowano do p. Dancygiera. Oczywiście, **okazało sie, że zaszła mistyfikacja.** Zdołano jeszcze zatrzymać Krakowskiego i odebrano mu rzeczy oraz oddano w ręce policji.

Ale na wczorajszej rozprawie wyszły na jaw niezwykłe rzeczy. Okazało się, że **Krakowski jest chory psychicznie.** Biegli lekarze, dr. Hurwicz i dr. Kiełmuciowa, orzekli, **że nie jest on odpowiedzialny za swe czyny.** W toku rozprawy wyszły na jaw inne jeszcze ciekawe szczegóły. Krakowski znany był z tego, że **jeździł często tramwajami i nigdy nie chciał kupować biletu, twierdząc, że jest właścicielem K.E.Ł. Wsiadał do taksówek i kazał się wieźć bez taksy, twierdząc, że jest przedstawicielem fabryki samochodów.**

Oczywiście w takim stanie rzeczy, Krakowski nie mógł być zasadzony. Gdy go sędzia zapytał, czy ma coś do powiedzenia w ostatniem słowie, Krakowski uśmiechnął sie i odparł:

— **Nic specjalnego!**

Sąd uznał Krakowskiego winnym kradzieży, jednak od kary go uwolnił.

(i).

Na fali radiowej

Z DZIEJÓW WALCA.

Książe walc, wychyliwszy do dna czarodziejski kielich eliksiru młodości, choć liczy sobie zgórą wiek, wciąż jeszcze czaruje nas swą młodością i ujarzmia swym wdziękiem. Czasami ot tak dla wypoczynku ukrywa się na chwilę w cieniu, aby znów być wprowadzonym w świat przez swych głośnych protektorów z Leharem i Straussem na czele. Sentymentalny i błyskotliwy, to znów wytworny i zadumany przeżył już wiele i wiele pamięta. Jego dzieje to cały poemat, to kolorowe obrazy epok i stylów o czem opowie w dniu 26-tym września, t. j. w środę o godz. 16.00, reportaż muzyczny w układzie Michała Jaworskiego.

„MATKA I CÓRKA".

Odczyt p. Anny Fudakowskiej, który wygłoszony będzie w radjo w dniu 26-tym września, t. j. w środę o godz. 17.25 w formie djalogowanej, charakteryzuje stosunek, jaki panuje obecnie w większej części wśród domów rodzinnych. Zupełny brak kontaktu, między „współczesną" córką, a matką, tkwiącą żarliwie w kłopotach i obrachunkach domowych, zarysowuje przepaść niezrozumienia i nieporozumienia. Odczyt p. Fudakowskiej podaje plastyczną charakterystykę tego rozdźwięgu w prelekcji radjowej, przeznaczonej specjalnie dla radjosłuchaczek.

ZBIGNIEW DRZEWIECKI W RADJO.

Środowy koncert o godz. 21,00 poświęcony utworom Chopina obejmuje Poloneza Fantazję As-dur, Mazurek a-moll, Nokturn cis-moll i wreszcie Walca c-moll. Odtwórcą koncertu będzie znakomity pianista polski, Zbigniew Drzewiecki.

KONCERT MUZYKI DUŃSKIEJ.

W związku ze świętem narodowem Danji, radjostacja warszawska nadaje w dniu 26-tym września o godz. 21.40 koncert złożony wyłącznie z utworów czołowych kompozytorów Danji, a więc: Grama, Kuhlau'a, Nielsena, Heise'go, Ministra Pełnomocnego Danji, oraz hymny narodowe: duński i polski. Wykonawcami koncertu będą: Orkiestra symfoniczna, pod dyrekcją Luny, Grondahla i Einar Nörby, solista opery królewskiej w Kopenhadze.

SKRZYNECZKA RADJOWA DAJE ODPOWIEDZI.

Stała i wyczekiwana przez dzieci — „skrzyneczka radjowa" nadana będzie w środę o godz. 16.45. Jak zawsze, Mamusia Radjowa, p. Wanda Tatarkiewicz odpowiadać będzie na serdeczne liściki, które napłyną do „skrzynki" od jej pociech. Na kogo kolej w tym tygodniu — nie wiadomo, ale to wiadomo na pewno, że każde z dzieci odpowiedzi się doczeka, nie w tym to innym tygodniu, gdyż listów jest tyle, iż na wszystkie odrazu odpowiedzieć niepodobna.

TEATR MUZYKA SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Sztuka Vulpiusa „Zwyciężyłem kryzys", Kon... miejsca zdobyła w Łodzi pełny sukces. ...tową obsadę komedji tej stanowią: Benita, ...scherówna, Woszczerowicz, Macherski, Mroz...ski i inni. „Zwyciężyłem kryzys" dany będ... dziś w środę, jutro i pojutrze wiecz.

ŁÓDZKIE TEATRY POPULARNE (Ogrodowa 18).

Dziś w środę o godz. 8-15 wiecz. po raz ost...ni dana będzie komedja w 3-ch aktach Al. ...Fredry p. t. „Gwałtu, co się dzieje!". w reży...rji Antoniego Piekarskiego.

RADJOPROGRAM

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ POLSKIEGO RADJA.

ŚRODA, 26 września 1934 r.

6.45—6.48: Pieśń „Kiedy ranne wstają zo...rze". 6.48—6.58: Muzyka (płyty). 6.58 ... Gimnastyka 7.08—7.15: Muzyka (płyty). 7.25: Dziennik poranny. 7.25—7.35: Muzyka (pły...ty). 7.35—7.40: Chwilka pań domu 7.40 ... Zapowiedź programu. 7.50—8.00: Koncert re...mowy. 8.00 — 11.57: Przerwa. 11.57 — ... Sygnał czasu z Warszawy. Hejnał z Krakowa. 12.03—12.05: Wiadomości meteorologiczne. 12.10: Codzienny Przegląd Prasy Polskiej. 12.10—13.00. Koncert zespołu Adama Herma... Transmisja z Krakowa. 13.00—13.05. Dziennik południowy. 13.05—13.30. Utwory A. Kete...bey'a — płyty. 13.30—15.30. Przerwa.
1530—15.35. Wiadomości o eksporcie polskim...
15.35—15.45. Przegląd giełdowy.
15.45—16.00. Fragment teatralny.
16.00—16.45. „Z dziejów walca" — reportaż muzyczny w oprac. M. Jaworskiego.
16.45—17.00. „Listy od dzieci" — omówi B. Stefański.
17.00—17.25. Recital śpiewaczy Zofji Żmig... Fedyczkowskiej.
17.25—17.35. Pogadanka dla kobiet p. t. „Matka i córka" — djalog.
17.35—17.50. Muzyka lekka — płyty.
17.50—18.00: Poradnik sportowy.
18.00—18.10: Muzyka (płyty).
18.10—18.15: Repertuar teatrów.
18.15—18.45. Koncert kameralny. Wykonawcy: Tadeusz Ochlewski (skrzypce) i Ignacy ...senbaum (fortepian).
18.45—19.00. Odczyt gospodarczy p. t. „Roz... gospodarczy ziem północno - wschodnich" — wygł. Roman Ruciński.
19.00—19.20. Muzyka lekka z danc. „Adria".
19.20—19.30. Pogadanka aktualna.
19.30—19.45. D. c. muzyki z danc. „Adria".
19.45—19.50. Odczytanie programu na dzień następny.
19.50—20.00. Wiadomości sportowe.
20.00—20.45. Muzyka lekka w wykonaniu ...tu Squire'a — płyty.
20.45—20.55: Dziennik wieczorny.
20.55—21.00: „Jak pracujemy w Polsce".
21.00—21.30. Koncert Chopinowski w wykonaniu Zbigniewa Drzewieckiego.
21.30—21.40. Pogadanka o Danji.
21.40—22.00. Koncert muzyki duńskiej, poprzedzony przemówieniem z okazji Święta Narodoweko Danji.
22.00—22.15: Koncert reklamowy
22.15—23.00. D. c. koncertu muzyki duńskiej.
23.00—23.05: Wiadomości meteorologiczne ... komunikacji lotniczej.
23.05—23.30. D. c. muzyki duńskiej.
23.30—24.00. Muzyka taneczna z danc. „Adria".

DZIŚ SŁUCHAMY:

15.30. LONDYN (National). Koncert symfon...
20.00. LONDYN (National). Koncert symfoniczny z Queen's Hallu.
20.00. STOCKHOLM. Recital fortepianowy Iso Elinsona.
20.05. WIEDEŃ. Koncert uroczysty z okazji ...lecia Ravagu.
20.30. STRASBURG. „Księżniczka dolarów" operetka Leo Falla.

Kurjer Handlowo-Przemysłowy
łódzkiego okręgu włókienniczego.

oratorjum hipoteczne

nadchodzącą niedzielę upływa półroczne moratorjum dla długów hiznych, wprowadzone rozporządzePrezydenta Rzplitej z 29 marca ego roku. Nic dziwnego, że wśród iej masy właścicieli nieruchomoich wierzycieli panuje zrozumiałe resowanie dalszemi losami tej uy.

Wersje na ten temat są najsprzeczne. Mowa jest nawet o nieprzedłuustawy ze względu na jej braki. główny minus ustawy wskazują, raktyka wykazała, iż **broni ona nie dłużnika silniejszego:** skoro bonawet zapłacenie bieżących odsezapobiega tylko wypowiedzeniu ka, ale nie broni przed windykacją tek zaległych — to i tak lwia część ników, zalegających w ogromnych ach odsetkowych, **nie zdołała zaec sprzedawaniu ich nieruchomości nie za te stare odsetki.**

ogół jednak przeważają wersje awdopodobnem **przedłużeniu moram. Wymieniają okres dwuletni.**

Gdyby istotnie przedłużono moratorna dalszy okres kilkuletni — wypay, zdaniem naszem w każdym razie gnąć przy okazji konsekwencje z jego długotrwałości. **Gdy raz dzi się na drogę prolongat mora— niełatwo się potem z tej drodzi** (przykład: znane prolongaty nego moratorjum wekslowego).

atego raczej należałoby się opoieć **za moratorjum ograniczonem, dłuższem ale za to ograniczopolegającem na ustawowem roz na raty spłaty należności kapi**ej (odsetki nie są objęte moratorW odróżnieniu od moratorjum rol zastosowano rozłożenia na raw ciążących na miejskich nieościach — ponieważ nie liczoz możliwością jego dłuższego nia. Skoro jednak ta przesłanka nie dziła się — **należy system zmie-**

Oczywista, system rozłożenia na ranawet **dłuższe,** daje większe prawobieństwo „odtajania" kapitału. umiałem jest bowiem, że **jednoraogólna wymagalność większych tałów w kraju — zawsze zachęcać do stosowania nowych środków onnych, ad infinitum.**

Nietyle zaś sam fakt moratorjum, ile wa dalszych środków ochronnych nuje wierzyciela. Jej też głównie iem jest znaczne disagio, jakie wy **likwidacje hipotek** (dobrze zaeczone hipoteki na nieruchomoczynszowych miejskich są w sprzedawane ze stratą kapitału, dzącą do czwartej, albo nawet ej części). Gdyby nie ta obawa — ące dłużników disagio byłoby niepliwie mniejsze, zwłaszcza wobec nej obniżki stopy kredytowej w kraszczególności rendity papierów ościowych).

Przy tej okazji podkreślamy **koniecz ufaworyzowania przedwojennych ów hipotecznych.** Wierzyciele tych i tak silnie poszkodowani są już utek deprecjacji rubla, a następnie— utek deprecjacji złotego, która nała w krótkim czasie po przerachoiu wierzytelności na walutę polską r. 1925)

Należy zwrócić również uwagę na jeszcze bolączkę moratorjum hiecznego. Ustawa z marca 1933 nie eśliła drogi prawnej w jakiej zaintewani mogą domagać się stosowania atorjum względnie bronić się przed m. Przez ubiegłe półtora roku nie tworzyła się nietylko w całym kraale nawet w poszczególnych okręsądowych jakakolwiek jednolita tyka w tej kwestji. Gdyby więc ało być wydane rozporządzenie o proacie moratorjum — należałoby bezględnie wypełnić istniejącą lukę i oślić drogę postępowania w sprawach atoryjnych.

Eksport Łodzi do Turcji

powiększyć może tylko umowa kontyngentowa.—Wchodząca w życie konwencja niewiele wpłynie na wzrost obrotów

(m) Z końcem września wchodzi w życie — jak to donosiliśmy — konwencja handlowa polsko - turecka, zawarta jeszcze w sierpniu 1931 r. Od chwili zatem podpisania tej umowy do jej wprowadzenia upłynęło trzy lata, trzy lata beztraktatowe, które poważnie **wpłynęły na rozmiary naszego obrotu towarowego z Turcją** W r 1929, ostatnim, w którym obowiązywała dawna umowa, obroty wynosiły blisko 9 miljonów zł. przy dodatniem saldzie na korzyść Polski w wysokości 480 tys. zł. W r. 1933 polsko - tureckie obroty skurczyły się do 1400 tys. zł., przynosząc nam 475 tys. zł. deficytu. Wprawdzie w bież. roku zdołaliśmy poprawić nasze saldo, osiągając w 1-em półroczu 44 tys. nadwyżki, ale za cenę **dalszego ograniczenia wzajemnej wymiany** do 670 tysięcy.

Taki stan rzeczy zastaje wchodząca w życie konwencja i niewiele prawdopodobnie przyczynić się będzie mogła do jego poprawienia. Wprawdzie przewidziana w niej **klauzula największego uprzywilejowania przyniesie niewątpliwie pewne rezultaty, wiele jednak spodziewać się nie należy.** W okresie trzech lat ubiegłych Turcja uregulowała swe stosunki handlowe z szeregiem państw w drodze umów, przyznających bądź większe uprzywilejowanie, bądź zniżki konwencyjne, bądź wreszcie określone kontyngenty, **miejsce zatem na rynku tureckim jest zajęte.**

Ponowne wejście na ten rynek towarów polskich w naszych rozmiarach będzie trudne, tem trudniejsze, że w okresie beztraktatowym **niewiele tylko firm polskich zdołało utrzymać stały kontakt handlowy z Turcją.** Wyparły je inne państwa, które dzięki uregulowanym umowami stosunkom handlowym, zdołały ugruntować swe wpływy na rynku tureckim. Oczekiwać zatem należy, iż obroty nasze nadal zamykać się będą w szczupłych granicach, zwłaszcza, że zapewne regulowane będą tak jak dotychczas, na zasadzie kompensaty. Sama konwencja w obecnych warunkach niewiele przyczyni się do ich zwiększenia. **Z pomocą jej przyjść musi umowa kontyngentowa,** która będzie miała niewątpliwie daleko większy wpływ na rozmiary wymiany polsko - tureckiej, niż spóźniony i lekko już prze starzały traktat. Obecnem zatem zadaniem rządu powinno być jak najrychlejsze doprowadzenie do skutku takiej umowy, bo ona tylko będzie mogła **otworzyć granice Turcji dla towarów polskich.**

Jest to specjalnie ważne dla Łodzi, która do roku 1930 dość dużo eksportowała do Turcji i miała szanse zajęcia na tym rynku poważnej pozycji. W latach beztraktatowych wywóz ten zanikł niemal zupełnie, pomimo, iż importerzy tureccy, pomni dawnego z Łodzią kontaktu, często zwracali się z propozycjami nawiązania dalszych stosunków handlowych. Niestety, ochronne cła Turcji uniemożliwiały jakąkolwiek kalkulację, wszelkie zatem próby eksporterskie zgóry skazane były na niepowodzenie. Jednakże **kontakt ten, choć słaby, jeszcze istnieje** i niewątpliwie pozwoliłby na szybkie i pełne wykorzystanie przywilejów, jakie przyznałaby nam ewentualna umowa kontyngentowa.

Reformy podatku obrotowego

i zwiększenia ilości kategoryj świadectw przemysłowych domaga się kupiectwo

Centralne organizacje kupieckie podjęły akcję, zmierzającą do reformy handlowych świadectw przemysłowych i zryczałtowanego podatku obrotowego.

W handlu obowiązują dotychczas tylko 4 kategorje świadectw przemysłowych o bardzo wielkich różnicach cen w poszczególnych kategorjach. Świadectwo przemysłowe i kategorji handlowej kosztuje 3.600 złotych, II-ej kategorji — 720 zł. III kategorji — 144 zł., a IV kategorji — 54 zł. Skoki cen pomiędzy poszczególnemi kategorjami świadectw przemysłowych dla handlu są ogromne, co pociąga za sobą liczne konflikty z władzami skarbowemi i wpływa ujemnie na sytuację kupiectwa.

Organizacje kupieckie domagają się zwiększenia ilości kategoryj świadectw przemysłowych dla handlu i nowego uregulowania ceny patentów. Zdaniem inicjatorów reforma taka byłaby korzystna zarówno dla skarbu, jak i dla kupiectwa.

Równocześnie wysuwany jest postulat reformy zryczałtowanego podatku obrotowego. **Sfery kupieckie pragnął utrzymania zasady ryczałtu w podatku obrotowym, lecz na odmiennych niż dotychczas podstawach. Najchętniej widzianoby związanie zryczałtowanego podatku obrotowego ze świadectwem przemysłowem.** Projekty zmierzają w tym kierunku, aby do każdej kategorji handlowego świadectwa przemysłowego przywiązany był zgóry ustalony roczny ryczałt podatku obrotowego, płatnego co kwartał w 4 równych ratach. Reforma ta położyłaby kres dowolnym wymiarom podatku obrotowego przez urzędy skarbowe i licznym konfliktom, jakie obecnie rozgrywają się na tem tle.

Pogłoski o monopolu ekspedycyjnym

Władze kolejowe rozpatrywać mają projekt stworzenia własnego przedsiębiorstwa ekspedycyjnego

W kołach branży ekspedycyjnej rozeszły się pogłoski, jakoby niektóre firmy zabiegały o wprowadzenie systemu koncesyjnego w tej dziedzinie pracy.

W związku z tem krążą wiadomości, **iż władze kolejowe rozpatrują zamiar stworzenia pewnego rodzaju monopolu ekspedycyjnego,** który byłby powierzony jednej wielkiej firmie, za kaucją paru miljonów złotych. W wypadku nieosiągnięcia porozumienia z firmą prywatną wzgl. grupą takich firm, **władze kolejowe byłyby jakoby skłonne stworzyć własne przedsiębiorstwo ekspedycyjne, obejmujące całą Polskę i mające na celu zastąpienie ekspedytorów prywatnych.**

Potwierdzeniom do pewnego stopnia tych pogłosek może być artykuł w organie Zw. Urzędników Kolejowych „Łącznik" p. t. „Ulgi taryfowe dla ładunków zbiorowych", w którym dopatrzeć się można uzasadnienia ewentualnych koncepcyj monopolistycznych.

Nieuczciwe metody handlu

będą zwalczane przez władze administracyjne

Do Min. Przemysłu i Handlu napływają liczne skargi na nieuczciwe metody handlowania, które wywołują chaos w handlu wewnętrznym Polski i podcinają egzystencję firm, przestrzegających w handlu zasad zdrowej etyki kupieckiej.

W pierwszym rzędzie chodzi tu o działalność **ukrywających się przed władzami skarbowemi** przedsiębiorstw, których obroty przekraczają niejednokrotnie obroty poważnych firm handlowych. Liczne są również skargi na **wyrywanie klijentów firmom konkurencyjnym przez specjalnych agentów,** wyłapujących konsumentów z ulicy. Kupcy skarżą się także i na nielojalne przyciąganie klijentów przez reklamowanie na wystawie sklepowej poszczególnych artykułów **niskiemi cenami, będącemi poniżej wszelkiej kalkulacji.** Jest to tzw. popularnie sprzedaż na przynętę.

Jak słychać, projektowane są zarządzenia, **uprawniające władze administracyjne do kontroli handlu i wkraczania w razie stwierdzenia nieuczciwych metod handlowania.**

Monopol zakupów

bawełny w Bułgarji

Rząd bułgarski zarządził **utworzenie monopolu zakupów konopi i bawełny.** Przeprowadzenie całej akcji powierzone zostało państwowemu bankowi rolniczemu. Producentom zapewniono 12.27 lewów za klg. konopi i 30.34 lewów za 1 klg. bawełny.

Minimalna taryfa

przy eksporcie konfekcji do Francji

W myśl ogłoszonego we francuskim dzienniku urzędowym z dnia 16 września rb. dekretu, ubrania męskie i chłopięce, importowane z Polski **w granicach kontyngentu w wysokości 83,333 kg, clone będą według stawek taryfy celnej minimalnej.**

Zgłaszanie zapasów

bawełny w Niemczech

Urząd kontroli dla spraw bawełny w Berlinie ogłosił przedłużenie terminu do końca września dla **zgłoszenia wszystkich zapasów przędzy bawełnianej oraz osnowy.** Początkowy termin ustalono na 10 września, ponieważ jednak większość producentów nie zgłosiła dotychczas dotychczas swych zapasów, termin początkowy został przedłużony. Będzie to jednak termin ostateczny i przekroczenie go narazi producentów na surowe kary.

Wzrost zapasu złota

Spadek stanu dewiz w B. P.

W ciągu drugiej dekady września zapas złota **w Banku Polskim wzrósł o 0,4 milj. zł.** do 494,1 milj. zł., natomiast **stan pieniędzy zagranicznych i dewiz spadł o 0,7 milj. zł.** do 47,6 milj. zł.

Suma wykorzystanych kredytów zmniejszyła się o 17,4 milj. zł. do 725,7 milj. zł., przyczem portfel wekslowy spadł o 4,2 milj. zł. do 635,4 milj. zł.

Obieg biletów bankowych zmniejszył się o 24.1 milj. zł. do 924,4 milj. zł.

Pokrycie złotem zmniejszyło się z 45,05 proc. do 44.75 proc., przekraczając w ten sposób normę statutową o 14.75 punktów.

NOTOWANIA BAWEŁNY
z dnia 21 września 1934 r.

NOWY YORK. Loco 12.80, październik — 12.54—12.55, listopad 12.61, grudzień 12.68, styczeń 12.70—12.71, marzec 12.80, maj 12.82—12.83, lipiec 12.86—12.88.

NOWY ORLEAN. Loco 12.87 październik 12.62, grudzień 12.76, styczeń 12.81, marzec — 12.85, maj 12.87 lipiec 12.93.

WASZYNGTON. Do dnia 16 września rb. wyłuszczono 3.131.000 bel bawełny ze zbiorów tegorocznych.

LIVERPOOL. Loco 7.04, wrzesień — 6.83, październik 6.80, listopad 6.78, grudzień 6.78, styczeń 6.75, luty 6.74, marzec 6.73 kwiecień — 6.72, maj 6.71, czerwiec 6.70, lipiec 6.69 sierpień 6.66.

EGIPSKA. Loco 8.31, październik 8.08, listopad 8.09, grudzień 8.06, styczeń 8.12, marzec 8.18, maj 8.21 lipiec 8.25.

UPPER. Loco 7.15, listopad 7.03, październik 7.07 grudzień 7.12, styczeń 7.12, marzec — 7.17, maj 7.22, lipiec 7.25.

Referencje nowych firm

Polskie placówki zagraniczne otrzymują coraz częściej zgłoszenia różnych polskich firm eksportowych oraz agenturowych, które proszą o ułatwienie im kontaktu z miejscowymi importerami.

W celu ułatwienia placowkom szybkiego i sprawnego załatwienia takich ofert, **polskie firmy winny odrazu przy swem zgłoszeniu załączać referencje organizacyj gospodarczych w Polsce.** Uniknie się w ten sposób zbędnej zwłoki, która musi następować z reguły w wypadku zwrócenia się do placówki firm nowopowstałych lub nieznanych dotychczas odnośnemu poselstwu, czy też konsulatowi — w związku z koniecznością zasięgania informacyj o zgłaszających się firmach.

Giełda pieniężna

Warszawa, 25 września.

Dewizy: Gdańsk 172.85, Holandja 358.50, Londyn 26.04, Nowy Jork 5.23, Nowy Jork (kabel) 5.23 i pół, Oslo 130.90, Paryż 34.88, Praga 22.01, Szwajcarja 172.65, Stokholm 134.35, Włochy 45.39, Berlin 210.90.

Obroty mniej, niż średnie, tendencja niejednlita. Banknoty dolarowe w obrotach pozagiełdowych 5.21. Rubel złoty 4.581.1/4. Dolar złoty 8.91. Gram czystego złota 5.9244. Marki niemieckie (banknoty) w obrotach prywatnych 194.75. Funt sterlingów (banknoty) w obrotach prywatnych 26.02.

Papiery procentowe: 3 proc. poż. budowlana 45.75; 7 proc. poż. stabilizacyjna 74.25 — 73.75—73.88 (w proc.); 4 proc. pożyczka inwestycyjna 117.90—117.75; 5 proc. państwowa poż. premjowa dolarowa 53.00—52.90; 5 proc. konwersyjna 68.00—68.20; 6 proc. pożyczka dolarowa 73.00 (w proc.); 5 proc. pożyczka kolejowa konwersyjna 61.50, 8 proc. L. Z. Banku gosp. kraj. 94,00 (w proc.); 8 proc. obligacje Banku gosp. kraj. 94,00 (w proc.), 7 proc. L. Z Banku gosp. kraj. 83.25; 7 proc. oblig. Banku gosp. krajowego 83.25; 8 proc. L. Z Banku rolnego 94,00; 7 proc. L. Z. Banku rolnego 83.25, 8 proc. L. Z. budowlane Banku gosp. krajowego I em. 93,00; 8 proc. L. Z. Towarzystwa kred. przem. pol. funtowe 75.00 (w proc.), 7 proc L. Z. ziemskie dolarowe 50.00—50.50 (w proc), 4 i pół L. Z. ziemskie 54.00—54.25; 5 proc. L Z Warszawy 72.00; 4 i pół proc. L Z Warszawy 67,00 5 proc. L. Z. Warszawy 1933 r. 62.50—62,75; 5 proc. L. Z. Łodzi 1933 r. 54,25.

Akcje: B. Polski 94.25—94.00; Warsz. Tow. Fabr. Cukru 26.50, Węgiel 13,25, Lilpop 10.40; Ostrowiec 21,50, Starachowice 12.75—12.60 — 12.75; Haberbusch 34.25.

Tendencja dla pożyczek państwowych przeważnie mocniejsza, dla Listów zastawnych — niejednolita, dla akcji — słabsza.

Pożyczki dolarowe w obrotach prywatnych 8 proc. państwowa z r. 1925 (Dillonowska) 84.50 (w proc.); 7 proc. śląska 67.50 (w proc.): 7 proc. st. m. Warszawy 65,50 (w proc.)

Giełda łódzka

Na wczorajszem zebraniu giełdowem w Łodzi notowano: Dolary — sprzedaż 5.19, kupno 5.18, dolarówka sprzedaż 53.00, kupno 52.75, poż. budowlana sprzedaż 46.00, kupno 45.50, poż. stabilizacyjna sprzedaż 74.50, kupno 74.25, poż. inwestycyjna sprzedaż 118,00, kupno 117.75, Bank Polski 95.00—94.50. Tendencja utrzymana.

***

Giełdy zanotowały wczoraj ponowny spadek funta przy stracie kilku punktów. Bank Polski obniżył jego kurs o 5 punktów do 25.92. W tych samych również rozmiarach zaznaczyła się zniżka funta na prywatnym rynku pozagiełdowym, gdzie oddawano go po 26.05, płacono zaś 25.95. Są to jednak ceny raczej orjentacyjne, gdyż do tranzakcyj niemal nie dochodziło.

Również zainteresowanie dolarem było niewielkie, pomimo to kurs urzymał się na dotychczasowym poziomie. A więc Bank Polski płacił 5.17, 5.18 i 5.20 w obrotach zaś prywatnych oddawano dolary po 5.20, kupowano po 5.18.

Równolegle do słabnących obrotów na giełdzie walutowej, znaczne ożywienie wykazuje ostatnio rynek walorów. Papiery lokacyjne są poszukiwane i chętnie nabywane przy stałej tendencji zwyżkowej. Zwłaszcza duży jest popyt na 5 proc. Listy Zastawne m. Łodzi i szereg pożyczek państwoych, w pierwszym rzędzie stabilizacyjną i dolarówkę.

Kurs listów zastawnych osiągnął wczoraj poziom 55.00—54.50 poż. stabilizacyjnej 73.50—73.25 i dolarówki 54.00—53.75.

Z GIEŁDY ZBOŻOWO - TOWAROWEJ.
Notowania bez zmiany. — Tendencja spokojna.

Zeznania podpalacza Reichstagu

Ernest Kruse będzie publicznie przesłuchany przez komisję międzynarodową

Roehm, Heines i Ernst byli głównymi podpalaczami

Afera podpalenia Reichstagu znów wypłynęła na światło dzienne. Adwokat amerykański, Artur Garfield Hays, jeden z członków międzynarodowej komisji utworzonej dla stwierdzenia winy czy niewinności Van der Lubbego, oświadczył, że wkrótce już amerykańscy członkowie wspomnianej komisii urządzą publiczny występ Ernesta Krusego, jednego z współpracowników Roehma.

Krusemu udało się ujść z życiem z masakry monachijskiej w dniu 30 czerwca b. r. Przybywszy do Szwajcarji Kruse wystosował do marszałka Hindenburga otwarty list, wydrukowany w nadzwyczajnym numerze „Freiheit" (organ Maxa Brauna, szefa socialistów z Zagłębia Saary). W liście tym Kruse oświadcza, że dnia 10 lutego 1933 roku **Roehm, Heines i Ernst zwołali 10 zaufanych osób, należących do oddziałów szturmowych. Pomiędzy temi osobami znajdował się także Kruse. Zebranym kazano przysiąc, że wezma udział w podpaleniu Reichstagu.**

Jeden z obecnych, niejaki Sobika, oświadczywszy, że sumienie nie pozwala mu odegrać roli podpalacza, **został natychmiast zaaresztowany i niewiadomo dokąd uprowadzony.** Od tej chwili zaginął też po nim wszelki ślad.

Pozostali wzięli udział w dwuch repetycjach i przechodzili oni karytarz podziemny, łączący pałac Goeringa z budynkiem Reichstagu i w stali posiedzeń dokładnie wskazano im miejsca, gdzie każdy z nich musiał umieścić worek, zawierający jakiś bardzo łatwo zapalny materjał. Van der Lubbe zgoła nic nie wiedział o „imprezie"; **dano mu poprostu do ręki zapaloną pochodnię, z którą biegał po niektórych salach Reichstagu.** Za „pracę" te obiecano s... wite wynagrodzenie i po komedji p... cesu możność udania się do Ameryki.

W odpowiednio wybranej chw... zgodnie ze wskazówkami Roehma, r... mieszczono worki, i **Roehm sam za... lił knoty,** które doprowadzone były do sławetnego korytarza podziemnego.

Kruse twierdzi, że masakra 30 cz... wca miała głównie na celu usu... wszystkich, pośrednio czy bezpo... nio wmieszanych w aferę podpa... Reichstagu. Wersja Krusego brzmi... stępująco:

Na zamiar Hitlera załamania or... nizacji oddziałów szturmowych. Ro... odpowiedział postawieniem ultimat... **Hitler daje Roehmowi pisemne z... wiązanie wstrzymania wszelkiej a... przeciwko oddziałom szturmowym, w przeciwnym razie Roehm, 1-go lip... oddaje do dyspozycji Reichswehry c... ły materjał dotyczący pożaru Reich... tagu, materjał, „który przyniesie zgu... Goeringa i Goebbelsa i w konsekwen... także Hitlera".**

Dla zapobieżenia przeciwko tym r... welacjom, **Hitler zorganizował mas... krę.** Generał Schleicher także poinf... mowany był o istnieniu tych aktów, ... le **„odmówił solidaryzowania się z p... palaczami".**

Kruse badany będzie w obecno... przedstawicieli prasy i publiczności.

B. miljoner w więzieniu

Echa głośnej afery fałszerskiej w Piotrkowie

Piotrków, 25 września.

Głośnem echem odbiły się w swoim czasie dwa procesy byłego milionera piotrkowskiego, Pereca Kona, oskarżonego o **sfałszowanie weksli na sumę około 300 tys. złotych.**

Został on wówczas skazany na 2 i pół roku więzienia.

Obecnie na polecenie prokuratury przy sądzie okręgowym w Piotrkowie, **Perec Kon został aresztowany i osadzony w więzieniu piotrkowskiem celem odbycia kary.**

Polska żegluga uniezależnia się

od kapitału zagranicznego

Gdynia, 25 września.

Jak się dowiadujemy,, z dniem 1-ym stycznia 1935 r. ustępują z Polskiego Transatlantyckiego Towarzystwa Okrętowego przedstawiciele kapitału duńskiego. Pozostaje jedynie inspektor Petersen.

Stoi to w związku z **usamodzielnianiem się finansawem P. T. T. O. od kapitałów duńskich.**

WIESCI SPORTOWE

Widzew—Gwiazda 1:1 (0:1)

Mecz o mistrzostwo robotnicze Polski

Warszawa, 25 września.

Na boisku Polonji rozegrany został we wtorek mecz piłkarski o robotnicze mistrzostwo Polski między Widzewem łódzkim a Gwiazdą. Spotkanie zakończyło się wynikiem remisowym 1:1.

Do przerwy znacznie więcej z gry miała Gwiazda, po pauzie — Widzew, który jednak zawiódł, grając słabiej od zespołu warszawskiego.

Do przerwy udaje się Gwieździe zdobyć bramkę w 30 min. Widzew ma okazję wyrównania z rzutu karnego, lecz Głogowski przestrzeliwuje.

Po pauzie uzyskuje Widzew wyrównującą bramkę przez Augustyniaka z rzutu karnego.

W Widzewie najlepszą częścią drużyny była obrona Głogowski, Sudra.

Motocykliści palestyńscy w Łodzi

Do Łodzi przybyła drużyna motocyklistów należących do organizacji Brit Trumpeldor w Palestynie. Motocykliści opuścili Palestynę przed dziesięcioma tygodniami poprzez pustynię Synajską, Egipt, Algier i Włochy, Szwajcarię, Belgję, Holandję, skąd drogą morską przybyli do Gdyni. Stąd już na motocyklach do Łodzi.

Turyści—Reprezentacja 2:0 (0:0)

Na boisku WKS-u rozegrany został w dniu wczorajszym mecz piłkarski między Union Touringiem a reprezentacją klubów żydowskich złożoną z zawodników Makkabi krakowsiej, Hakoahu będzińskiego i Makkabi łódzkiej.

Spotkanie przyniosło zwycięstwo drużynie Turystów w stosunku 2:0, przyczem obie bramki dla zwycięskiego zespołu zdobył Nykiel. Meczowi przyglądało się 600 osób.

Sędziował p. Piotrowski.

Bokserzy Hakoahu

walczyć będą z I.K.P.

W związku z wiadomością o rezygnacji Hakoahu z meczu z IKP o mistrzostwo drużynowe okręgu w boksie, który był wyznaczony na ubiegły piątek, dowiadujemy się, że po porozumieniu się z zarządem klubu IKP. — Hakoah zdecydował się rozegrać mecz w terminie późniejszym.

Termin ten został dodatkowo wyznaczony przez ŁOZB na wtorek, dnia 2 października.

Obóz kondycyjny dla piłkarzy

Warszawa, 25 września.

Zarząd PZPN-u postanowił na poniedziałkowem posiedzeniu uruchomić obóz kondycyjny dla 30 piłkarzy, z których wyłoniona zostanie reprezentacja na mecze piłkarskie z Rumunją i Łotwą w dniu 14 października.

Obóz prowadzony będzie przez kapitana związkowego PZPN-u p. Kałużę.

Termin otwarcia obozu oraz lista jego uczestników ogłoszone zostaną w najbliższych dniach.

Spotkanie lekkoatletyczne Ł.K.S.—Union Touring

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się na stadjonie ŁKS-u mecz lekkoatletyczny między ŁKS-em a Union - Touringiem w konkurencji juniorów i mężczyzn. Zaznaczyć należy, że oba kluby posiadają najlepsze sekcje juniorów w okręgu.

Rewja klubów fabrycznych w Spale

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się zapowiedziana rewja sportowa klubów fabrycznych okręgu łódzkiego w Spale, na której będzie obecny Pan Prezydent Rzeczypospolitej.

Miljonowe nakłady

pism angielskich

Olbrzymie nakłady dzienników i pe... rjodyków angielskich datują się nie ... wczoraj, ale stwierdzić należy, że ... ogół nakłady rosną pomimo kryzysu. W roku 1924 na czele dzienników o ... większym nakładzie stał „Daily ... lorda Rothemere z cyfrą *dwuch ... nów egzemplarzy.* Natomiast org... prasowy Labour Party „Daily Her... drukował wówczas wszystkiego 150.00... egzemplarzy.

Od tego czasu dużo się zmieniło. „Daily Herald" zmienił metody pracy, upodobnił się do wielkich dzienników ogłoszeniowych, *wprowadził premje, bezpieczenia od pogody, ulgowe bilety weekendowe etc.* i powiększył swój nakład do tego stopnia, że *bije obecnie 2.030.000 egzemplarzy.*

Drugie skolei miejsce zajmuje org... prasowy lorda Beaverbrocke'a, „Da... *Express*", z nakładem 1.775.000 egze... plarzy dziennie. Specjalnością „Da... Expressu" są *reportaże o światowym zasięgu,* reporterzy jego udają się wsz... dzie, gdzie tylko wydarzy się coś go... nego uwagi, czy to w dziedzinie spor... tu, polityki, sztuki etc. Za „Daily Ex... press" maszeruje „Daily Mail" o nakła... dzie 1.772,188 egzemplarzy.

Ogromną popularnością, a nie p... czytnością, bo tekstu niema w nich pr... wie wcale, cieszą się dwa wydawnictwa codzienne ilustrowane — „*Daily Mir... ror" i „Daily Sketch"*, oba z nakładem około miljona egzemplarzy.

Bardzo dobrze, starannie redagow... nem, utrzymanem na wyższym poz... mie pismem jest dziennik „*News Chro... nicle"*, który rozchodzi się w ilości 1.280.122 egzemplarzy. „Daily Te... graph" wykazuje nakład 353.648 egz... plarzy, „Times'y" sięgają tylko cy... 182.756 czytelników, jako organ wył... nie prawie polityczny, a ultrakonser... tywny dziennik „Morning Post" pos... da tylko 127,444 abonentów.

Afera bankowa w Poznaniu

Wróblewski oskarża na rozprawie kasjera Banku Handlowego.— Co mówią świadkowie. — Dziś prawdopodobnie zapadnie wyrok

Poznań, 25 września.

W toku dalszej rozprawy przeciwko prokurentowi poznańskiego oddziału ...nku Handlowego w Warszawie — ...óblewskiemu i tow., przesłuchał sąd ...nież Wróblewską, co do której sę... urzędowy dr. Łaguna orzekł, że ... zupełnie zdrowa. Wróblewską do...wadzono wobec tego na rozprawę. ...odczytaniu odnośnego aktu oskarżenia przeciwko jej osobie. Wróblewska ...nała, że parcelę nabyła i willę wy...owała za pieniądze, złożone przez ...ie, a otrzymane od ojca swego, Lip... Ogółem pieniędzy tych miała po...no przeszło 20.000 zł.

Zaznaczyć należy, że w toku roz...wy ustalono, **że willa kosztowała ...óblewską 85.000 zł., przyczem Wró...wski pobierał około 700 zł. pensji, a** ...potrąceniu świadczeń **i** wziętej w ...m **czasie zaliczki, otrzymywał zgó... 500 złotych.**

W dniu dzisiejszym sąd przesłuchał ...nież świadków. Przedewszystkiem ...nawał świadek Toporski, urzędnik ...działu dyskontowego banku, który ...erdził, że zwrócił swego czasu u...ę na weksle, na którym podpis był ...obny do podpisu oskarżonego Szymańskiego, **a pismo maszynowe zupełnie przypominało pismo maszyny bankowej.**

Skolei zeznawał świadek Jan Woliński, kasjer Banku Handlowego. Podczas jego zeznań zaszedł sensacyjny moment. **Mianowicie Wróblewski oskarżył go przed sądem o szereg defraudacyj, dochodzących do 2000 zł., oraz o prowadzenie fikcyjnego konta.** Zarzuty te Woliński wyjaśnia. Wiceprokurator Góralewicz oświadcza, że przeprowadzi w tej sprawie dochodzenia.

Zeznania świadków, które naogół nic specjalnego do sprawy nie wniosły, obciążając mocno oskarżona Michałowską i Wróblewskiego, trwały do godzin popołudniowych.

W trzecim i ostatni dniu procesu oczekiwać należy przemówienia stron oraz ogłoszenie wyroku.

...ADZE AKADEMIKÓW WYJEŻDŻAJĄCYCH NA STUDJA ZAGRANICĘ.

...erat informacyjny komisji kulturalnej — ...lium Academicum Judaicum" podaje do ...mości zainteresowanych, iż udziela szcze...ych informacyj o warunkach studjów za..., tłomaczy dokumenty urzędowe na języ...ce oraz organizuje ulgowe zbiorowe prze... do Francji, Belgji i Anglji w następują... terminach, we wrześniu: 26 i 29, w paź...iku: 3, 6, 10, 13, 17, 20, 24, 27, 31.

...e wszystkich powyższych sprawach zwra...e należy wyłącznie do komisji kulturalnej ...um Academicum Judaicum w Warszawie ...ul. Senatorskiej 22-48 (tel. 256-22).

WYCIECZKA DO TUMU.

...ych dniach odbyło się posiedzenie pre... Komitetu Ratowania Archikolegjaty w ...czyckim. Ze sprawozdania wynika, że ... poza pracami organizacyjnemi rozwijał ...ść propagandową. W tym celu wydał ... pocztówki reprodukujące artystyczne ...nty prastarej archikolegjaty. Z organizo... wycieczek na pierwsze miejsce wysu... należy masową wycieczkę - pielgrzymkę w ... 10. 6. br. pod wytrawnem kierownic... ks. kan. Nowickiego. W wycieczce tej ... udział do 1000 osób. Zachęcony tem po...eniem Komitet postanowił zorganizować podobną wycieczkę dnia 7 października. Prace organizacyjne, w których bierze czyn... udział miejscowy oddział Pol. Tow. Histor., w toku.

Krematorjum i cmentarz dla bezwyznaniowych

Sprawy, które wkrótce rozpatrzą miarodajne czynniki

Na podstawie ustawy o chowaniu zmarłych gminy wyznaniowe prowadzące cmentarze we własnym zakresie **mogą chować bezwyznaniowych w ciągu 5 lat od daty wejścia w życie tej ustawy.** Termin ten mija dnia 26 października 1937 roku. **Po tym terminie gminy samorządowe mają zorganizować cmentarze gminne niezależnie od kongregacyj wyznaniowych.**

Jednocześnie z kwestją zakładania cmentarzy gminnych wyłoniło się **zagadnienie krematorjum.** Jak wiadomo, przeciw projektowi urządzenia zakładu spalania zmarłych występowały niejednokrotnie organizacje duchowne wszelkich wyznań. Ponieważ jednak przewiduje się utworzenie cmentarza, w odniesieniu do którego organizacje kościelne zachowają zupełną neutralność, jasne więc jest, **iż kwestja krematorjum z którego korzystałyby osoby bezwyznaniowe nie powinna powodować sprzeciwu wspomnianych kół.**

Według miarodajnych informacyj sprawa ta będzie w najbliższym czasie gruntownie rozpatrzona.

Obłęd na tle namiętności do brydża

Pierwszy „brydżomanjak" w Polsce został umieszczony w szpitalu dla warjatów

Wielkie wrażenie w kołach lekarskich wywołał pierwszy wypadek obłędu brydżowego, któremu uległ znany na bruku warszawskim brydżysta pan Teodor W. **Pan W. grał w brydża po 16 godzin na dobę. Każdą wolna chwilę poświęcał tej grze. Wpadł w istny szał gry karcianej. Aż wreszcie popadł na tem tle w obłęd.**

Pierwsze przejawy choroby zaczęły się objawiać w ten sposób, że **zapraszał każdego napotkanego na ulicy człowieka na partyjkę brydża,** a więc dorożkarza, szoferów, konduktora w tramwaju. Następnie choroba przybrała ostrzejszą formę. Chory awanturował się w kawiarniach, gdy widział dwie pary siedzące przy stoliku, wołając do nich, dlaczego nie grają. W klubach, w których grywał, rzucał się z pięściami na partnerów. **Ostatecznie zabrano go do szpitala dla umysłowo-chorych.**

Podobno i tam całemi dniami bawi się kartami. Jest to w Polsce pierwszy wypadek obłędu na tle brydża. (i)

40 dzieci poparzonych

Straszny pożar w czasie przedstawienia

Praga, 25 września.

(Pat) — W czasie wyświetlania na przedstawieniu dla dzieci katolickiego filmu misyjnego w Hilversum, powstał pożar, tkóry szerzył się z niezwykłą szybkością.

Ze 180 dzieci w wieku od lat 7 do 14 rany odniosło 40, w tem 13 ciężkie. — Jeden z księży doznał również silnych obrażeń.

Gmach spłonął doszczętnie.

Tomaszów Mazowiecki

DOKOŁA BUDOWY PARKU TURYSTYCZNEGO.

Komisarz Rychlicki zajął się bardzo energicznie sprawą wybudowania na terenach, położonych w pobliżu Błękitnych Źródeł, Parku Turystycznego.

Zarząd miejski wychodzi z założenia, że tego rodzaju park ściągnie większą ilość turystów z całego kraju, co oczywiście odbije się dodatnio na życiu gospodarczem naszego miasta.

Aby osiągnąć zamierzony cel, należy nadać parkowi wygląd i charakter europejski. — W związku z tą inicjatywą komisarz Rychlicki wyjechał w dniu onegdajszym do Łodzi celem omówienia tej kwestji z czynnikami kompetentnemi oraz uzyskanie niezbędnych dla budowy funduszów.

Inicjatywa utworzenia parku obok Błękitnych Źródeł będzie niewątpliwie poparta i przez czynniki rządowe. Zarząd miasta Łodzi ofiarował na ten cel bezinteresownie pomoc techniczną.

REMONT MOSTU.

Naskutek zarządzenia Wydziału Technicznego magistratu zamknięty został dla ruchu kołowego most przy ulicy Mostowej ze względu na bezpieczeństwo publiczne. Most ten w ostatnich czasach uległ do tego stopnia zepsuciu, że w każdej chwili grozić mogła katastrofa.

Tymczasem firma budowlana, przeprowadzająca w tej okolicy remont szosy, bez zezwolenia wydziału technicznego usunęła barjery i poczęła sama przeprowadzać remont mostu, gdyż jest on jej potrzebny do przewozu płyt betonowych.

Ciekawe, jak do tej sprawy ustosunkuje się wydział techniczny oaz czy firma ta przeprowadzi gruntowny remont mostu.

ZE SPORTU W TOMASZOWIE.

W dniu 30 bm. o godz. 3.30 rozegrany będzie na boisku miejskiem przy ul. Cichej mecz piłki nożnej pomiędzy reprezentacją klubów robotniczych Warszawy z reprezentacją kl. rob. Łodzi i Tomaszowa - Mazow.

Zawody rozegrane będą o puhar, ofiarowany przez b. ministra i b. prezydenta m. Łodzi, Br. Ziemięckiego.

Reprezentacja Warszawy została już ustalona i przedstawia się następująco: Kerensztajn, Bajerski, Smosarski I, Więckowski, Janusz Klimkiewicz, Chudzikiewicz, Smosarski II, Sokołowski, Lerch, Krzywik; rezerwa — Zbroja i Zych.

Do reprezentacji Łódź — Tomaszów — wchodzą z tomaszowskiej Lechji: Gadaj, Marciniak, Moruś, Pruszczyński (rezerwa — Pietruszczak): z „Młotu" — Jakubowicz. Reszta graczy rekrutować się będzie z drużyn łódzkich (Widzewa, TUR-u i Szternu).

Do akt Nr. Km 1279/34 r.
V

OBWIESZCZENIE.

Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi Leon Wąsowski zamieszkały w Łodzi, przy ul. Narutowicza Nr. 10, na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 9 października 1934 r. o godz. 11-ej r. odbędzie się licytacja publiczna ruchomości, należących do Izaaka Lipszyca w jego lokalu w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 56, składających się z kredensu, kredensu-pomocnika, stołu, 5 krzeseł, fotela, żyrandola, aparatu radjowego, szafy, 2 szafek i kozetki oszacowanych na łączną sumę 930.—, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.

Łódź, dnia 25 września 1934 r.

Komornik:
(—) LEON WĄSOWSKI.

ZAGUBIONO 4 blanko weksle po 50 zł. każdy na ogólną sumę zł. 200.— Z wystawienia Sala Lenga. Weksle unieważniam, Minc, Żeromskiego nr. 24

SZTERN ICEK, Abramowskiego nr. 40 zgubił legitymację zapomogową wyd. przez P. U. P. P. w Łodzi.

ZAGINĘŁA w sierpniu książeczka wypłat od grudnia 1933 roku robotnika Moszka Glicensztajna, Limanowskiego nr. 26, wydana przez f. Pinkus Poznański, piekarnia, Kilińskiego 15.

MAKS GABRIJEŁOW, Południowa 27 zgubił kwit kaucyjny Elektrowni Łódzkiej Nr. 5100 z dn. 17.XI.24 r. na 5 proc. Poż. Konw.

FRYDRYCH SZULIM, Piotrkowska 66 zgubił kwity kaucyjne Elektrowni Łódzkiej oraz Gazowni.

KINO

EUROPA

NARUROWICZA 20.

Początek 4 ostatniego seansu 10.15.

Dziś uroczysta PREMJERA!!!

Pełna wdzięku, sentymentu i humoru wiedeńska komedja muzyczna p. t.

Czar Wiedeńskiego Walca

(Geschichten aus dem Wienerwald)

Muzyka JOHANNA STRAUSSA. Reżyserja GEORGE JACOBY.

W rolach głównych:

Magda Schneider — partnerka Kiepury w „Pieśń nocy"
Leo Slezak — znakomity tenor opery wiedeńskiej
George Alexander — znany komik teatrów wiedeńskich

Wiedeńskie melodje. Wiązanka walców Straussa w wykonaniu wielkiej orkiestry Filharmonji Wiedeńskiej złożonej ze 150 osób. Wspaniała uczta dla miłośników muzyki i wykwintnego humoru.

Nadprogram: **Jedyny autentyczny reportaż P. A. T.-nej z Międzynarodowegn Turnieju Lotniczego CHALLENGE 1934 r.** odzwierciadlający od początku do końca cały przebieg walki asów lotnictwa międzynarodowego i **zwycięstwo** bohaterskich lotników kpt. **Bajana i Płonczyńskiego**

DOKTóR
KLINGER
spec. chor. wenerycznych, skórnych i włosów (porady seksualne)
Andrzeja 2, tel. 132-28
Przyjmuje od 9—11 rano i od 6—8 w. W niedziele i święta od 10—12.

DR. MED.
Wiktor Miller
Choroby wewnętrzne spec. reumatyzm i artretyzm.
POWRÓCIŁ.
Al. Kościuszki 13
tel. 146-11.

DOKTÓR
DOROTA LEWY
CHOROBY PŁUC (prześwietlenia Roentgenem na miejscu)
przeprowadziła się na ul.
Narutowicza 30
tel. 214-75.
przyjmuje od 5—7 po poł.

Doktór
H. SZUMACHER
Choroby skórne i weneryczne
PIOTRKOWSKA 56
tel. 148-62
od 11—2, 6—9 wiecz., w niedziele i święta od 10—1
Ceny lecznicowe.

DR.
Ludwik FALK
Choroby skórne i weneryczne.
Nawrot 7
tel. 128-07.

Dr. Heller
CHOROBY SKÓRNE, WENERYCZNE I MOCZOPŁCIOWE.
Traugutta 8, tel. 179-89
przyjmuje od 8—11 i od 4—8, w niedz. i święta od 11—2 popoł. dla pań oddzielne poczekalnie. dla niezamożnych ceny lecznic.

DOKTÓR
TREPMAN
SPECJALISTA CHORÓB WENERYCZNYCH, SKÓRNYCH I MOCZOPŁCIOWYCH
Cegielniana 4
Telef. 216-90
Przyjmuje od 8—2 i od 5—9 wiecz. w niedziele i święta od 8—1 po pol. Dla pań oddzielna poczekalnia.

Kosmetyczna Szkoła „Nowoczesna"
redaktora miesięcznika „Kosmetyka Nowoczesna", Stefana Artymińskiego, Warszawa, Nowy Świat 26, daje prawo otwarcia Gabinetu Kosmetycznego. Kurs czteromiesięczny. Wykładają lekarze wybitni specjaliści. Zapisy trwają. Opłata za kurs złotych dwieście. Programy bezpłatnie wysyłamy. Przyjezdnym mieszkania.

DR MED.
J. PIK
POWRÓCIŁ,
Al. Kościuszki 27, tel. 175-50
CHOROBY NERWOWE.
Spec. nerwice i cierpienia nerwowo-seksualne.
Godziny przyjęć 5—7-ej.

LEKARZ - DENTYSTA
Leopold Winnykamień
POWRÓCIŁ
przyjmuje od 10—2 i 6—9 wiecz.
Limanowskiego 117
od 3—6 w lecznicy
Piotrkowska 45
Telefon 147-44.

Leczenie krótkiemi falami
Choroby stawów, kości, mięśni, nerwów, skóry, narządów wewnętrznych kobiecych i t. d. w gabinecie terapji fizykalnej Dr. POLAKA. Nawrot 7. Tel. 164-21

Dr.
H. RAKOWSKI
(Chor. wewnętrzne)
POWRÓCIŁ.
i przeprowadził się z Zawadzkiej 8 na ulicę
TRAUGUTTA 5
Tel. 137-34.

Lekarz-dentysta
GAJST - STRAUCHOWA
Narutowicza 14
powróciła.

Do akt Nr. Km 1698/34 r.
OBWIESZCZENIE.
Komornik Sądu Grodzkiego w Łodzi, rew. 11-go zamieszkały w Łodzi przy ul. 11-go Listopada 17 na zasadzie art. 602 K. P. C. ogłasza, że w dniu 4 października 1934 r. o godz. 11 w Łodzi przy ul. Nowomiejskiej nr 10 odbędzie się publiczna licytacja ruchomości, a mianowicie: z reform damskich, halek i gumy, oszacowanych na łączną sumę zł. 682 gr. 50, które można oglądać w dniu licytacji w miejscu sprzedaży, w czasie wyżej oznaczonym.
Łódź, dnia 4 września 1934 r.
Komornik:
(—) Adam Jaroszyński.
Sprawa firmy „Recenia Polska", Sp. Akc., p-ko Lelkowi Adlerowi.

DR. MED.
Juljusz KOKOTEK
CHOROBY WEWNĘTRZNE
specjalista
chorób zakaźnych
CEGIELNIANA 7. Tel. 163-90
Godz. przyjęć 5—7.

Zakład leczniczo - wychowawczy dla DZIECI NERWOWYCH I COFNIĘTYCH W ROZWOJU Dr. med. W. Spektorowej w Łodzi, ul. Pabjanicka Nr. 55. telefon 188-03
Zakład ma charakter szkoły-sanatorjum. Mieści się w pięknej komfortowej willi położ w duż. parku poza miastem Stała opieka lekarska. Wykwalifikowany personel pedagogiczny. Gimnastyka lecznicza. Psychoterapja. Dla dzieci przychodnich prowadzone są komplety przedpołudniowe. Podczas miesięcy zimowych zajęcia w tych kompletach będą odbywać się w centrum miasta. 30-2

LEK.-DENT.
L. GECOWOWA
Zielona 3,
tel. 131-91.
POWRÓCIŁA.
Przyjm. od 11—1 i od 3—8 wiecz.

GABINET ROENTGENOLOGICZNY
Dr. Garewicza
PRZEŚWIETLANIE, ZDJĘCIA, ROENTGENOLECZNICTWO.
Zdjęcia również w domu u chorego ul. Żwirki (Karola) 4
Telefon 122-50, od godz. 11—3 i 5—7.

Dr. med.
Kacenelson
Chor. nerwowe powrócił
PIOTRKOWSKA 82, tel. 164-19
przyjmuje od 3—5 i od 7—8 w.

DOKTÓR
Wołkowyski
PRZEPROWADZIŁ SIĘ
na ul. Cegielnianą 11
Telefon 238-02
Choroby weneryczne, moczopłciowe i skórne.
Przyjmuje od 8—12 i od 4—9 w niedziele i święta od 9—1.
Dla Pań oddzielna poczekalnia.

Kupno i sprzedaż

KANAPA mokietowa używana w dobrym stanie oraz tapczan nowoczesny i fotel klubowy. Żeromskiego 63, m. 5

DROBNE ogłoszenia w „Republice", są najlepszym i najtańszym środkiem zetknięcia zainteresowanych stron. Kto chce: 1) znaleźć lokatora lub sublokatora, 2) znaleźć mieszkanie lub pojedyńczy pokój, 3) sprzedać nieruchomość lub rzecz, 4) kupić cośkolwiek okazyjnie, 5) dostać posadę, 6) wyszukać pracownika — niechaj poda drobne ogłoszenie do „Republiki".

PRZETARG NA DOSTAWĘ MATERJAŁÓW KANCELARYJNYCH.
UBEZPIECZALNIA SPOŁECZNA w ŁODZI
ogłasza przetarg ofertowy na dostawę materjałów kancelaryjnych. Termin składania ofert upływa o godz. 13 dnia 6 października 1934 r. Wadjum wynosi 5 proc. wartości oferowanych towarów. Szczegółowych informacyj udziela Biuro Zakupów Ubezpieczalni, ul. Wólczańska 225 front, I piętro, pokój 5, w godzinach od 9 do 14.

Lokale

DO WYNAJĘCIA od 1 października pokój umeblowany z oddzielnem wejściem frontowem. Przejazd 19, m. 18.

LOKALE składowe mniejsze i większe suche, widne od zaraz do wynajęcia. wiadomość u dozorcy. Kilińskiego 88.

3 POKOJE, kuchnia, bardzo słoneczne służbowy, przedpokój, kąpielowy, gaz elektryczność dwa wejścia. Zawadzka 9. 26

POKÓJ frontowy na I piętrze do wynajęcia dla pojedyńczej osoby. Wólczańska 21, m. 10.

2 POKOJE z kuchnią, front II piętro z wszelkiemi wygodami do wynajęcia — Magistracka 25. Telefon 122-69.

POKÓJ umeblowany z wszelkiemi wygodami ew. z pościelą, używalnością kuchni, dla 1 lub 2 pań. Wiadomość: Cegielniana 42, m. 8.

DO WYNAJĘCIA 3 pokoje z kuchnią z wszelkiemi wygodami. Śródmiejska 26. Wiadomość u gospodarza.

ZARAZ 5, 4, 3, 2 pokoje z kuchnią, wygodami do wynajęcia. Tel. 220-97.

POSZUKIWANY pokój z kuchnią. — Oferty sub. „Wygody".

DO WYNAJĘCIA 4 i 5 pokojowe mieszkania z wszelkiemi wygodami, winda, w pierwszorzędnym domu, w centrum miasta. Wiadomość w Sp. Banku Przemysłowców Łódzkich, Ewangelicka 15 tel. 218-53. Administrator Oberländer.

POSZUKUJĘ 2 pokoi nie wyżej drugiego piętra z telefonem. Oferty sub. „Dr. med."

Posady

POSZUKIWANA sprzedawczyni do filji piekarskiej, w centrum miasta. — Wymagana osoba inteligentna, z praktyką oraz posiadająca referencje. — Zgłoszenia: Piekarnia 11 Listopada 44 w godz. 19—20-ej.

POSZUKIWANA urzędniczka. Wymagana znajomość pracy biurowej, pisania na maszynie. Oferty sub. „Skromne wymagania" z podaniem warunków do adm. „Republiki". 27

POTRZEBNA krojczyni do konfekcji. Fabryka wyrobów dzianych. Narutowicza 57.

POTRZEBNY fryzjer damski lub wydzierżawię salon damski. Adres w Administracji.

MODELKA zgrabna do zademonstrowania sukien i kapeluszy na pokazie mody, potrzebna, telefon 204-84.

POMOCNICA aptekarska poszukuje pracę. Oferty sub. „150".

POTRZEBNY zdolny pracownik fryzjerski damski, od zaraz. Piotrkowska Nr. 81, w podwórzu.

AGENCI portretowi poszukiwani na bardzo dogodnych warunkach do sprzedaży portretów „Semi-Email" — Zakład portretów „Renesans". Kielce, Skrzynka pocztowa 220.

POSZUKIWANA doświadczona nauczycielka do koncentracji. Wykształcenie seminaryjne. Szczegółowe oferty sub „Przy gimnazjum".

Nauka i wychowanie

ANGIELSKIEGO konwersacji i literatury udziela rutynowany nauczyciel. Ul. Zawadzka nr. 21 m. 8a, front, codziennie zastać od godz. 4 — 7 po poł.

KURSY
kroju — szycia — modelowania
LINY KAUFMAN
PIRAMOWICZA 2. Tel. 207-23
przyjmuje zapisy codziennie od 9 r. do 19 pp.

PARYŻANKA, dyplomowana nauczycielka języka francuskiego udziela lekcji: gramatyki, literatury i konwersacji. Specjalne ceny dla grup. Południowa 20, m. 20, lewa of. parter.

Rozmaite

DO MATRYKUŁ 6 fotografij retuszowanych 75 gr. Zakład fotograficzny L. Laks. Żeromskiego 84.

OFERTY na wywóz śmieci z bloków Z. U. P. U. przyjmuje Administracja do dnia 30 września b. r. ul. Bednarska Nr. 24, tel. 181-05.

ZAGUBIONE zostały szkła w czarnej oprawie. Łaskawy znalazca zechce zwrócić za wynagrodzeniem pod adres Legjonów 6, Fisz.

Redakcja i Administracja, Piotrkowska 49. — Godziny przyjęć Redakcji od godz. 17 do 19. — Telefony: Administracja: 122-14. Redakcja: 68-148. Sekretarjat redakcji 127-24, dział miejski i gospodarczy: 133-23, dział sportowy: 136-44; sekretarjat nocny 136-43. Tłocznia — 180-80. Konto P. K. O. Wydawnictwo „Republika".

Prenumerata „Republiki"
w Łodzi zł. 4.—, za odnoszenie do domu 40 gr. miesięcznie; z przesyłką pocztową w Polsce zł. 5.—. „Republika" i „Express" w Łodzi z odnoszeniem do domu zł. 7.— miesięcznie.

OGŁOSZENIA: Powierzchnia stronicy 420 mm×280 mm. Stronica tekstowa dzieli się na 4 szpalty po 70 mm. Strona ogłoszeń zwykłych dzieli się na 10 szpalt po 28 mm. CENY OGŁOSZEŃ: Zwyczajne 12 gr. za wiersz mm. W tekście — 50 gr. za wiersz mm. Na stronie I — zł. 2 za wiersz mm. Nekrologi — 40 gr. za wiersz mm. Zaręczynowe i zaślubinowe w tekście zł. 10. Adwokackie ryczałtem zł. 25.— Drobne za słowo 15 gr najmniej zł. 1.50; poszukiwanie pracy za słowo 10 gr. najmniej zł 1.20. Opisowe w tekście redakcyjnym zł. 2 za milimetr. Za zastrzeżenie miejsca dopłata 20 proc. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. Ogłoszenia fantazyjne i tabelaryczne 25 proc. drożej. Za terminowy druk ogłoszeń Administracja nie odpowiada.

Słuszne reklamacje będą uwzględniane, o ile wniesione będą najpóźniej w ciągu tygodnia od ukazania się pierwszego ogłoszenia, lub niezwłocznie po ukazaniu się drugiego z rzędu ogłoszenia tej samej treści co pierwsze. Omyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do żądania zwrotu zapłaty lub powtórzenia ogłoszenia.

Za wydawcę: Wydawn. „Republika", Sp. z ogr. odp. Wacław Smólski. Redaktor odp. Wacław Smólski. Druk „Republiki" w Łodzi, Piotrkowska 49 i 64.